

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrieri neînscrise nu se
primesc.
Manuscrise nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emerie Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Imilu
Leopold (VII Erzsebet-körnt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifar
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 8.)

„GAZETA” iese în de-care di
Abonamente pentru Austria-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 38.—Anul LXVIII.

Brașov, Vineri 18 Februarie (3 Martie).

1905.

„Revoluțiunea rusescă”.

(a) Elementele revoluționare din
impărăția rusescă au crezut că-și aleg
bine timpul spre a face o încercare
nouă pentru atingerea scopului lor,
care se dăce că ar fi dobândirea unui
regim constituțional așa cum este și
în celelalte țări ale Europei.

Rusia fiind incurcată într'un răs-
boiu mare cu nise dușmani primej-
dioși și mai puternici de cum se
credea, de un an de zile și mai
bine se sbuciumă și adună forțe mi-
litare în Asia răsăritenă și în tim-
pul acesta n'a putut să izbândească
nici o învingere.

Căderea Port-Arthurului, despre
care se credea, că nu vor fi în stare
să-l cucerască Japonezii, a fost con-
siderată de revoluționarii ruși ca
momentul cel mai potrivit pentru a
eși la suprafață cu pretensiunile lor
și a căuta să înspăimânteze pe Țarul
prin diferite atentate, între cari unul
a făcut să-și piardă viața în mod
înfrorător chiar unchiul Țarului,
marele duce Sergiu.

Tote diarele mari și mici din
Europa sunt pline de rapoarte lungi
asupra mișcării revoluționare din
Rusia și de sigur, că multe din a-
ceste rapoarte sunt ticluite așa, ca să
prezente lucrurile cât se pôte de
favorabil pentru revoluționari, ăr pe
Țarul și guvernul său se-i arate ca
pe nise asupritori neomenoși.

Este interesant a asculta decla-
rațiunile marelui scriitor rus Leo
Tolstoi, care este cunoscut în Europa
ca adevărat amic al poporului și
dușman al oricărei asupririi. Leo
Tolstoi a avut o convorbire zilele
acestea un redactor dela diarul fran-
ces „Matin” și s'a exprimat asu-
pra mișcării revoluționare într'un
chip, care ne face să pîtrundem mai
adânc în treburile din Rusia și să
ne alcătuim o judecată dréptă des-
pre cele ce se petrec acolo.

Adevărat — a dîs Leo Tolstoi
— eu sunt un mare dușman al ab-

solutismului, dér tot odată sunt mare
dușman și al socialismului. Ce-ar fi
dăcă socialistii ar doborî monarchia
și ar pune în locul ei republica?
Ore republica n'are și ea soldați și
polițai, denuncianți și spioni? Și
dăcă eu urăsc pe cei ce împuscă asu-
pra mulțimei desarmate, tot așa de
mult urăsc și pe cei ce aruncă bombe
sub trăsuri.

Ce cređi d-ta, a dîs Tolstoi mai
departe. Cređi că cele câteva de-
ci de mii de omeni, cari strigă acuma
după reforme, sunt poporul rusesc?
O nu! Aceștia sunt numai o parte
tôrte neînsemnată a poporului ru-
sesc. Poporul rusesc, se nu uități,
este compus din 120 milioane de tē-
raui, cari nu-și bat capul ca mun-
citorii greviști dela oraș, că ore
vor lucra 8 ori 10 césuri pe di. Mi-
liónele aceste de omeni asudă lu-
crând pămîntul și n'au altă dorință,
decât să scie, că acea glie de pā-
mînt este a lor. Țeranii ruși do-
resc ca pāmîntul să fie proprietatea
tuturor acelora, cari îl brăzdeză și l-
udă cu sudori, pentru ca să-l facă
roditor. Poporul rusesc nici nu se
gîndește acuma la revoluțiune.

Și-apoi, continuă Tolstoi, dăcă
s'ar încerca cei de la oraș să facă
revoluțiune, ce cređi că guvernul
n'ar avé destule mijloce ca să-o su-
grume? În orașele mari astădi nici
măcar pardoséla nu mai este, ca
scotînd pietrele să pótă face bari-
cade. Astădi pretutindenea este asfalt.
Singurul mijloc pentru răsturnarea
guvernelor este astădi de a refusa
să luăm parte la crimele lor, ăr pen-
tru detronarea împărăților astădi nu
este alt mijloc decât o revoluțiune
de palat.

Cu toate acestea Tolstoi e de
părere, că guvernul rusesc va trebui
să introducă reforme. Până la 22
Ianuarie, când se scie că în Peters-
burg s'au dat salve asupra munci-
torilor, cari voiau să pîtrundă la
palatul Țarului, putea să mai stea
cineva la îndoială dăcă a sosit tim-

pul său nu pentru reforme; de-atunci
însă s'au schimbat fôrte multe. Tol-
stoi este convins, că nu va trece
nici anul și se va face o mare schim-
bare în Rusia.

Un singur lucru este, care îl
măhnesce mult pe Tolstoi și anume
ura cea mare, ce domnesce între
cele două partide dușmane și totuși,
dice dînsul, s'ar găsi un mijloc atât
de simplu pentru a înlătura această
ură și a împăca dușmăniile. Există
o carte, care este cea mai bună din-
tre toate cărțile socialiste și acesta
este evanghelia. În evanghelie se dăce
„In acel timp va fi fômete, ciună și
răsboi, și urmarea de aici va fi că
iubirea se va imputina. Ca să fie
ómenii fericiți trebuie să fie stăpâni
pe glia de pāmînt ce li-se cuvine.”

Judecând lucrurile după cum
ne povătuiesc bētrânul și înțeleptul
bărbat, trebuie să câștigăm convin-
gerea, că mișcarea revoluționară,
n'are rădăcină în popor și că în eu-
rînd ne putem aștepta la reforme
însemnate în Rusia nu însă tocmai
după dorința revoluționarilor.

Revistă politică.

Brașov, 17 Febr. v. 1905.

Situațiunea politică internă e
cât se pôte mai incurcată. După au-
diențele ce le-a avut la Viena con-
tele Andrassy și după nesfîrșitele
tratări ale acestuia cu conducătorii
partidelor din opoziția unită, cari
tote n'au avut nici un rezultat, *crisa
ungară* a intrat într'un period de
stagnare. Lumea politică se întreabă
acum: ce va fi și în cătro se vor
desvolta lucrurile? Nimeni nu pôte
să dea un răspuns hotărît la aceste
întrebări, desorientarea și zăpăcéla
e generală, și o schimbare spre bine
nu se așteptă în curînd. Tote aceste
sunt urmarea pretensiunilor ce le ri-
dică opoziția coaliată în cestiunea e-
conomică și mai ales cu privire la

armată. Pretensiunile lor s'au isbit
de greutăți și piedeci serioase în Vi-
ena, căci e constatat acum, că Maj.
Sa nu vré să mai facă Maghiarilor
concesiuni nouă în, ce privesc ar-
mata, ăr în cât pentru separația va-
mală a Ungariei de Austria piede-
cile sunt tot așa de mari.

Diarele maghiare colportéză a-
cum o declarație a Monarchului pri-
vitoare la crisa ungară. Luniă trecută s'a
dat un prînd de curte în Viena.
După prînd Maj. Sa a ținut *cercle*
și a vorbit și despre situațiunea cri-
tică actuală. Intre altele se fi dîs:

— Mi-ar plăcea să grăbesc re-
solvirea crisei ungare, căci afaceri
importante așteptă să fie resolve.
Resolvirea însă e fôrte grea și cred, că
numai săptămîna viitoare va puté să
facă un pas înainte.

Care ar fi modalitatea de re-
solvire e greu de ghicit, după-ce
tote încercările ce s'au făcut în ju-
rul formării unui guvern de coali-
țiune, ăr acum în urmă în jurul con-
stituirii unui guvern de afaceri, —
s'au poticnit și zădărnicit.

Un moment nou și însemnat în
situațiunea de față este fără îndoială
faptul, că *Majestatea Sa a primit erî
după amiazi în audiență pe contele Ste-
fan Tisza*. Faptul acesta dă mult de
gîndit celor din coalițiunea opoziți-
onală, cari în toate discusiunile și
tratările lor de până acum asupra
crisei, au dat a se cunósce, ba au
declarat chiar, că partidul liberal în
frunte cu Tisza nu pôte fi luat de
loc în combinațiune în viitorul cabi-
net și că resolvarea crisei trebuie să
se facă fără partidul liberal și cu
totala lui ignorare.

Ce va fi spus contele Tisza Mo-
narchului, nu se scie. După audiență
el a spus numai atât gazetarilor,
cari i-au cerut deslúșiri, că Maj. Sa
l'a chemat, ca să-i facă propunerî
cu privire la resolvirea crisei.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Legenda Cucului.

Ci-că fuse 'ntr'altă vreme
Om sêrac o' spuză 'ntrégă
de copii.

Ce să facă, ce să drégă,
Gura cere, traista n'are,
N'ai ce fierbe în căldare
Și nici mâne n'o mai fi.

N'avea pâne, n'avea lemne
Nici noroc n'avea, se vede,
Dér apoi,

De v'ăș spune nu m'ățî crede
Ce era de cote góle;
Dér cum sciți Românii móle
Tot așa cum sunteți voi.

Da din umeri, ăr nevasta
Il spurca cum scie bine,
Pân' odat,

S'a gîndit Românii sine,
Cu toporul la spinare
Pâne'n traistă și cu sare
Și'n pădure a plecat.

Dă să tac-o tufă mare
S'o tirasc'apoi acasă.
„Stai nu da!”

I-a strigat stejarul, „lasă,
„Cruță-mă și fii pe pace,
„Er de rostul ce îți-o face
„Chiar tu singur te-i mira.

„Dute'n sat și veđi că sfatul
„Vornic își alege-acuma;
„Înțelegi,

„Scii, să te zăréscă numa,
„Și te-i face om d'odată;
„Fii cu gura desghețată
„Ș'ai să veđi cu ce te-alegi”.

Și așa cum îl vėdură
Fără sfat și vorbă multă:
„Ești de noi.

„Satul tot de-acum te-ascultă”. —
S'a schimbat ursita'n bine
Și pe traiu d'acum te ține,
Ș'apoi car cu șese boi.

Dér d'odat se schimbă vremea;
Așa-i firea omenéscă,
Și d'odat

Hait, pusderia cea obștească,
Nu și nu... ca să mai vie
Alt golan la vornicie,
Și pe vornic l'aruncat.

S'a plecat pățitul érá
In pădure la stejarul
Fermecat;

Și i-a povestit amarul,
Cum la scos cu ridicata
Obștea 'ntrégă, bléstemata,
Și cu chiote l'a dat.

Dute'n ál oraș departe,
De judecătór să plînge
Sfatul tot,

Te-or vedé și toți s'or stringe,
Te-or alege ca pe tine
Și d'acum te ține bine
Veđi și nu mai fi netot.

Și s'a dus creștinul bine
Și din nou norocu'n cale
I-a cădút:

Avea slugi, avea parale,
Er copii și femeia
Nu sciai de sînt aceia
Ce'n colibă s'au născut.

Intre-așa cinstite fețe
Era-acum cinstit Românul,
Ba nu dău,

Scie face el pe domnu
Tot așa ca pe sêracu,
Dér la asta lucră dracu,
Nu se bagă Dumneđu.

Și la judecătorie
Tot așa ca și cu sfatul
Vornicesc.

În săptămâna trecută s'au sfârșit în România alegerile parlamentare pentru senatul român. La alegerile pentru colegiul I de senat au reușit aleși 42 senatori guvernamentali și 11 opoșionali, 6 la alegerile pentru colegiul II de senat 47 guvernamentali și 3 liberali opoșionali. Au mai fost aleși apoi de colegiul universitar d-nii I. Ștefănescu prof. univ. în București (conservator) și I. Găvrănescu, prof. în Iași (conservator). Cu totul fac parte adecă din noul senat român 91 senatori guvernamentali și 14 opoșionali.

După scirile cele mai nouă ce sosesc din București, consiliul de miniștri de alaltăieri a decis, ca noua sesiune parlamentară să se deschidă în 23 Februarie v. (8 Martie n.) și se dureze până în 10 (23) Maiu. În mesagiul regal, care s'a stabilit deja, în liniamente generale se vor anunța următoarele lucrări, ce au să fie duse în îndeplinire în această sesiune: Votarea convențiilor comerciale cu străinătatea, modificarea legii vamale, a legii comunale, a legii polițiale, a legii cu privire la pătulele de rezervă etc. În zilele aceste se va ține un nou consiliu de miniștri sub prezidiul Regelui Carol, în care se va stabili definitiv textul mesagiului regal.

Neorinduelile interne în Rusia își fac cursul lor. Pacea și liniștea imperiului sunt adenc sguduite prin mișcarea revoluționară ce nu mai vră se ia sfârșit. În Petersburg grevele au reînceput, tot așa în alte orașe mari ale imperiului. Din Baku sosesc sciri alarmante. În întreg Caucasul domnesce anarhia. Trupele nu mai sunt în stare a birui cu revoluționarii. Omenii se ucid pe strade, edificiile publice sunt atacate, ba în Baku revoluționarii au aruncat în aer cu dinamită mai multe clădiri ale statului, între cari și filiala băncii rusesci. După o ultimă telegramă din Petersburg poliția a luat măsuri serioase pentru ziua de 4 Martie, aniversarea desființării iobăgiei în Rusia. Gardele de pază dinaintea palatelor Țarului, a marilor duci și miniștrilor au fost îndoite, fiindcă dîlnic sosesc scrisori amenințătoare în care se declară, că aceste edificii vor fi aruncate în aer.

Sciri foarte neliniștitoare sosesc 6rași din Macedonia. După o telegramă din Belgradul Sârbiei, la Strumița soldați turci au avut o luptă sângeră cu Bulgarii. Dintre Turci au cădut 11 soldați și 14 jandarmi, 6r doi ofițeri au fost răniți. Pierde-

rile bulgare nu sunt cunoscute. În Vodenă Bulgarii au ucis pe 12 patriarhiști. Neliniștea e foarte mare în Salonic. Orașul geme de soldați turci și mereu sosesc trupe și munițiuni în cantitate mare.

Războiul ruso-japonez.

Pe câmpul de război din Manchuria s'au început 6rași operațiunile militare în stil mare. Aceste operațiuni sunt introducerea luptelor decisive, ce se vor da încurând între Șaho și Mukden.

Încă în săptămâna trecută aripa dreaptă extremă a Japoneselora început să înainteze spre sud-est de Mukden, gonind pe Ruși din câte-va pozițiuni ce le aveau. Acestă aripă japoneză, comandată de generalul Kamimura, a înaintat pe drumul ce duce de la Saimaci prin strimțoarea Talin până la Fusan. Pentru-ca să ușureze trupelor japoneze respingerea Rușilor, ce le stăteau în cale, s'au pus în mișcare și colonelii generalului Kuroki de la Bandjapudza, înaintând contra strimțorilor Gutulin și Vantulin. În chipul acesta Rușii de la strimțoarea Talin sunt amenințați să li-se taie calea de retragere spre Fusan.

Asupra acestor mișcări tactice și strategice, ce le face armata japoneză, părerile sunt diferite. Se crede de unii, că prin această trăsătură de șah bine mascată, Oyama plănuiesce o lovitură contra liniei ferate dintre Carbin și Vladivostok. Alții sunt de părere, că după trecerea fluviului Hun, Oyama va face un încunjur spre nord-vest, adecă spre Tienling, pentru-ca să silăscă astfel pe Kuropatkin a evacua Mukdenul, ori să-l închidă aici. Se pare că toate aceste mișcări se fac pentru posesiunea Mukdenului.

Despre luptele din urmă se anunță următoarele:

Mareșalul Oyama a raportat la Tokio cu data de 28 Februarie, că o diviziune japoneză a atacat la 23 Februarie pe Ruși la Hingholing, 30 mile de la Penșiku. Un vifor cu zăpadă, terenul rău și topirea ghietii fluviului Taichio au împiedecat mult mișcările trupelor. La miezul nopții însă i-a succes primei linii japoneze a-se apropia de pozițiunile rusesce și a-le ataca violent. Forțele rusesce au opus o rezistență violentă. La 24 Februarie dimineața Japonesi au reînceput atacul, apoi urmă un foc cumplit de granate, 6r spre s6ră Hingholing a fost cucerit. Rușii s'au retras spre nord, după-ce au dat foc Hingholingului și lăsară pe câmpul de luptă 150 morți.

Tot din Tokio li-se telegrafiază diarelor din Londra, că după lupte de trei

zile, Japonesi ar fi respins pe Kuropatkin, care s'ar fi retrăgând în dosul Mukdenului.

Scirea acestă venită din isvor privat, ca și scirea din Londra, că Japonesi ar fi secerat o victorie asupra generalului Rennekampf, 40 mile spre est de Yantai, nu se confirmă încă. Nu mai puțin fanteșistă este scirea din isvor chinezesc, care spune, că Japonesi bombardăză deja Mukdenul. Se crede însă, că mult va mai trece până când Japonesi vor fi ajuns la Mukden.

Agenția telegrafică din Petersburg comunică o depeșă a lui Kuropatkin, după care două batalioane japoneze cu cavalerie au înaintat spre vest de satul Yanlingtun și au atacat de dece-ori. Rușii au respins toate dece atacurile. A doua zi Japonesi au reînceput atacul, 6r din nou au fost respinși.

SCIRILE ȚILEI.

— 17 Februarie v.

Societatea „Țesăt6rea“. Cu începerea de la 27 Ianuarie a început să funcționeze în București o societate de binefacere cu numele „Țesăt6rea“ sub patronajul Reginei Elisabeta a României. Scopul ce urmărește societatea e de a ajuta dezvoltarea culturii gândacilor de mătase și a țesăt6riei mătasei în România, precum și a comerțului acestor produse. Pentru ajutorarea acestui scop, se va recurge la mijlocele următoarele: Încurajarea plantărei dușilor; procurarea de semințe de gândaci de mătase; înființarea de stațiuni pentru alegerea gogoșilor și examinarea științifică a fluturilor destinate la producerea semințelor; construirea de cupt6re pe regiuni, pentru omor6rea crisalidelor și de localuri pentru păstrarea gogoșilor; mijlocirea de vânțări în străinătate; procurarea de rășboie de țesut, instalarea unui magazin pentru cumpărarea și vânțarea semințelor și gogoșilor etc., ajutorarea instituțiilor existente și a celor ce se vor mai forma pentru cultivarea gândacilor de mătase, tipărire și răspândirea scrierilor privitoare la comerț de semințe și gogoși, precum și la crescerea gândacilor, adunarea probelor de țesături naționale de mătase și facerea unui muzeu permanent de asemenea produse, organizarea de expoziții generale și regionale cu premii și mențiuni. — M. Sa Regina a dăruit societății suma de 12.000 lei. President al societății este ministrul agriculturii.

Pentru catedrala din Sibiu. „Reuniunea meseriașilor români din Sibiu“ a colectat în sinul membrilor săi 129 cor6ne pentru catedrală, predând această sumă înaltpreasfințitului arhiepiscop și metropolit Ioan pe lângă o frumoasă adresă.

Accident nenorocit printr'o lampă. Învăt6torul Pavel Dragovan din Oarța (Selegiu) a mers într'una din zilele trecute cu nevastă-sa în satul vecin, lășând acasă pe cei doi copii în grija unei servit6re. Când a început să se întunece, servit6rea a aprins lampa; v6d6nd însă, că în lampă este puțin petrol, a intrat în cămară să aducă de-acolo sticla cu petrolul. Fata a desșurubat lampa fără să-o stingă și a început să t6rne. De-odată însă flacăra ajung6nd la petrol, acesta a explodat cuprînd6nd în flăcări pe servit6rea și pe cei doi copii.

Toți trei s'au făcut scrum. Vecinii au sărit de au stins focul, 6r pe servit6rea și copii nu i-au mai putut mântui. Când au sosit acasă învăț6torul și soția, 6menii scoteau tocmai din casă cele trei cadavre carbonisate. Învăt6tor6sa a leșinat la vederea nenorocirii. Se dice, că servit6rea ar fi nimerit în cămară sticla de benzin în loc de petrol. Se scie, că benzina este un material explosiv și mai primejdios, decât petrolul. — Fie că servit6rea a nimerit petrolul, fie că a nimerit benzina, lucrul de căpetenie este, că trebuie învățate servit6rele și copiii și toți cari umblă cu lămpile, că nu e permis să t6rne petrolul, fiind lampa aprinsă, ori să pună sticla cu petrolul pe vatră în apropierea focului. În fie-cere an avem durerea a anunța de câte-va ori accidente ca cel din Oarța și tot-deauna atragem atențiunea cetitorilor asupra primejdiei. Ar fi timpul suprem, ca 6menii să învețe odată minte și să scie a se feri.

Petrecerea oficerilor. Joia trecută au avut oficerii din garnisona Brașov și jur o petrecere: »Serată la Ronacher«, care a fost cea mai succ6să din câte s'au dat până acuma din partea corpului oficeresc în Brașov și care a mulțumit publicul nimer6s și ales peste toate așteptările. Programul seratei s'ar pute dice, că s'a potrivit mai mult pentru artiști. El a constat din 11 numere. Începutul l'a făcut d-l locotenent de artilerie Vasek, printr'un solo din opereta „Der G6lterg6tte“. D-sa a emoționat auditorul prin vocea sa puternică și simpatică. Un punct interesant a fost al treilea: „Italienisches Lied“ executat de d-ș6ra Maria Băulescu cu atăta precisiune și duioșie, încât a fost rugată de public a mai cânta și alte arii. Mare plăcere și efect a produs concertul tamburașilor de la regimentul 50 sub conducerea d-lui locotenent Doms. Tamburași au fost îmbrăcați în costum național s6rbesc-bulgaresc. — În numerii următori au delectat mult publicul d6mna Perz soția d-lui căpitan Perz, d-ș6rele Biro, H-kmüller și Stenner prin cântecile plăcute, 6r d-nii locot. Sauer, Labulka, subloc. Holzer și Kunert prin producțiunile lor comice (hipnotisator, gramofon) și prin cuplete comice. — O surprindere de tot rară și plăcută ne-a făcut producțiunea acrobaților (toți oficeri), cari cu bun succes s'ar fi putut produce în ori-care circ de trunte. Culminațiunea producțiunei a fost nr. 11 »fünffache Mordgeschichte Rinaldini«, care atât de mult a electrisat pe auditori, încât nu mai încetau cu aplausele. În această piesă au avut rolurile principale d-l locot. Vasek și d6mna Perz. — Acompaniamentele le-a executat d6mna Hayek cunoscută ca pianistă dibace, și d-l Tiala capelmaistru la regimentul nr. 50. Programul așa de variat, bine ales și reușit, a fost compus de d-nii: major Marjanovich și căpitan Perz.

— l. —

Cel mai mare tunel din Europa. Zilele trecute și anumo Vineri în 24 Febr. n. la 6rele 7 dimineața s'au sfârșit lucrările pentru sfredelirea tunelului Simpson din munții Alpi (Elveția), care este cel mai mare tunel din Europa. Lucrările pentru sfredelirea acestui tunel s'au început în ziua de 13 August 1898 și au durat deci aproape 7 ani de zile. Tunelul are o lungime de 19,730 metri, adecă aproape 20 kilometri. Au lucrat mai multe mii de lucrători, dintre cari vre-o 40 au murit în urma diferitelor accidente întimplute, 6r 133 au fost greu răniți. După sfredelirea tunelului și aș6da-

Par'că era necuratu
La mijloc, și-acuma iară
Sta creștinu ca să piară
Cu tot neamul lui domnesc.

Și s'a dus din nou la tufă
Hotărit ca să o tae
Uite-așa....

Că e lae, că-i bălae,
S6u îi spune-odat norocu
S6u de nu o 'nghite focu
Ș'apoi nu l'o mai purta.

D6r l'anduplecat ștejaru
Ca să plece 'ntr'altă parte
De pământ,

Peste ț6rri și mări departe
Intr'o ț6ră obștea-i strinsă
Împ6rat s'al6gă, însă
N'are om d'ășa cuvînt.

Ș'a ajuns Românul mare,
Împ6rat vestit în lume,
Ce mai dice?

Se lățise-atăta nume
Peste ț6rri și mări departe
Despre el, de, bună parte
Pentr'un om așa calic.

Și trăia în slavă mare
În cetăți și în palate,
Ce gândesci!

Slugă și mese tot bogate
Și la țile mai alese
Împ6rați și 'mp6rătese
Ș'alte fețe 'mpărătesci.

D6r la trei ani fu sorocu
Și ș'alese 6r poporu
Împ6rat;

Ș'acum 6r ș'a luat toporu
Ca să scape de nevastă,
Ș'o porni în sus pe c6stă
La ștejarul bl6stămat.

„M'ai purtat o vi6ță 'ntr6gă
„Acum și io-ți fac sfârșitu
„Uite-așa...

„E destul batjocuritu“
— „Ce mai vr6i?“ i-a dis ștejaru
„Dumneșu s6u ce amaru!“
— „Ba mai mult d'atât aș vrea“.

Și l'a bl6st6mat ștejaru
Pe Român ca să se facă
'Ndată cuc.

Și s6rind din cracă'n cracă
Prin păduri să hoinărescă
Ca norocu să-și găs6scă,
Și d'atunci rămas6 cuc.

Romulus Cioflec.

Viața pentru Țarul.

După E. Klein.

Vasile Vasiljevici r6dea, de îi se vedeau dinții albi și scilpitori până la urechi. Cine era mai fericit decât el! Eri a luat de soție pe Ana Pavlovna, 6r cu d6nsa împreună o bucată frumoasă de pământ și o păreche de boi. Și mai era încă ceva. Ana era mare și puternică și se pricepea tot așa de

bine la s6rutat ca și la lucru! Vasile Vasiljevici se vedea deja în gând ț6ran de frunte încunjurat de o c6tă de feciori harnici și buni, cari se întreceau la muncă, ca să înmulțescă rublele din saltarul casei. Și av6ntat de acest gând mai porunci încă un r6nd de păhară de rachiu pe s6ma celor ce se aflau în societatea lui.

Ț6rani, cari încă nu se treziseră din cheful țilei de 6r, turnau rachiu pe gâtlegiu și priviau cu mândrie la Vasile Vasiljevici.

»Intradev6r« — dice Nicolai Sergejevici — »tu poți fi vesel! Dumneșu ți-a hărăzit o nevastă frumoasă și harnică și mai multe f6lci de pământ! Ai ajuns domn mare, așa și este!«

6r Iwan Iwanovici continuă: »Și decă va muri primarul nostru, ai să ajungi tu în locul lui.«

Vasile Vasiljevici isbucni din nou în risete și ceru un alt r6nd de rachiu.

»Da da — începu din nou Nicolai Sergejevici — tu nici habar n'ai de vremurile rele.«

»Vremuri rele« strigă Vasiljevici bat-

rea unui rând de șine, o societate de ingineri a plecat cu trenul, ca să treacă prin tunel. Când au ajuns cam la mijlocul drumului, trenul a trebuit să se reîntoarcă îmbolnăvindu-se mai mulți, în urma căldurii mari și a gazurilor otrăvitoare, ce s'au format în tunel. Aduși în spital inginerii Grasi și Bianchi au murit. Ceilalți zac greu bolnavi. — Afară de acest tunel mai sunt încă trei tuneluri în Alpi și anume: St-Gotthard 14,984 metri, Arlberg 10,240 metri și Mont-Cenis 12,843 metri. —

Pentru incendiarii din Câmpeni. Lăsăm să urmeze aici lista colectei făcute de d-l paroh Gregoriu Serbu din Teiuș pentru ajutorarea incendiarilor din comuna Câmpeni. Au contribuit următorii:

Ratiu Ef. 2 cor., Rațiu Gav. 1 cor., Bretoi M. a lui Ioan 20 b., Manu V. 20 b., Csato F. 1 cor., Peter Paulini 40 b., Szutu Gifor 20 b., Maxim I. 40 b., Corneli Crisan 2 cor., Nuk Jenő 1 cor., Popa Veron. 40 b., I. Beuri 1 cor., Koman T. 2 cor., Borza Jenő 1 cor., Salamon David 1 cor., Löw Miksa 1 cor., Popa Achim 20 b., Marton Ferenczné 1 cor., Salamon Hermann 2 cor., Iuliu Pop și soția 1 cor., Krengel Sandor 2 cor., Imre G. 2 cor., Balan Glig. 1 cor., Jnczefy Albert 150 b., br. Bánffy Kazmer 3 cor., Kováts 20 b., Rott 40 b., Salamon Ig. 50 b., Tamás János m. kir. all. 1 cor., Czereán Rémsusz 50 b., Nádudvari Mikl. 50 b., Crisan Lodin 1 cor., Montyán Simion M. 1 cor., Risa Iosef 2 cor., Dr. Zach A. 1 c., Pálné 60 b., Iacob Moldovan 1 cor., Popa Sim. 2 cor., Z. Marton 1 cor., Izrael 60 b., Klain Mihai 1 cor., Popa Iulius I. P. 1 cor., Jomoleanu Z. 40 b., Munteanu I. 30 b., Iacob Lucaci 1 cor., Bretoi St. I. Gl. 1 cor., Muntean Georgica 1 cor., Lucia Sofron 1 cor., Zöld J. 2 cor., Breslauer J. 50 b., Salamon Simon 1 cor., Nic. Bretoi măcelar 1 cor., Gedali Lajos 50 b., Gregoriu Belan jun. 1 cor., Vasile Radu 20 b., Dancia Ilie 10 b., Munteanu M. 50 b., Tiuşan I. 40 b., Fogorasi J. 40 b., Bolea I. 2 cor., Moldovanu Gl. 40 b., Ciortea I. 1 cor., Moldovanu Iac. 40 b., Boca Iac. 60 b., Crisan Parasch. 40 b., Cristea N. 20 b., Boca I. 20 b., Postocu G. 40 b., Rațiu Iac. 30 b., Ceteanu N. 60 b., Stefan Pop 1 cor., Munteanu Iacob 50 b., D. Savu 40 b., Sebest. Selagian 40 b., Muntean Todorică 2 cor., Lucaci Zah. 1 cor., Munteanu Teod. 30 b., Popa Cosma 1 cor., Munteanu I. 1 cor., N. N. 40 b., Lövi S. 1 cor., I. Roșu 1 cor., Fried Lipot 2 cor., Postocu Gl. 60 b., Popa Mih. 40 b., Urișiu St. 1 cor., Gregoriu Pop I. Iacob 40 b., Pavel Radu 40 b., Popa Sebest. 1 cor., V. Lukats 1 cor., Comanu I. 40 b., N. N. 20 b.

Greva de la căile ferate ungare. Cetiitorii noștri își mai aduc aminte de greva dela căile ferate ung. din anul trecut, când aproape o săptămână de zile n'a mai circulat nici un tren, rămânând oamenii plecați în afaceri în mijlocul drumului zile întregi. În urma acestei întâmplări, mai multe sute de funcționari și impiegati greviști au fost trași în cercetare disciplinară și mutați în alte locuri. Acum vine seara, că ministrul de comerț Carol Hieronymi a dispus, ca cercetările disciplinare contra acelor impiegati, cari au fost aduși și înaintea judecătorilor și au fost achitați (se știe că toți au fost achitați) să înceteze. Decisiunea aceasta se referă la 249 funcționari și impiegati. Cercetarea disciplinară contra acelor, față de care judecătorii încă nu și-au spus cuvântul, rămân deocamdată încă în cursere.

Nou inginer hotarnic. D-l Aurel Stoica din Sibiu a făcut zilele acestea examenul de inginer hotarnic (de comasație) cu bun succes în Clușii.

Avis. La biserica gr. or. a »Sfintei Adormiri« din Brașovul-vechiu este vacant un post de cântăreț. Doritorii a reflecta la acel post, au a-și prezenta documentele recomandate președintelui comitetului parochial de la care își pot lua informațiunile despre salariul anual și taxele stolare.

Tinerimea română din Brașov (Scheld-Costă) invită cu totă onoarea la petrecerea populară împreună cu dans, ce se va aranja Sâmbătă în 26 Februarie v. (11 Martie n.) 1905, în sala hotelului »Central« (Nr. 1) din loc. Inceputul la 8 ore seara. Corurile se dirigișă de d-l St. C. Voicu, absolvent al conserv. din București și dirigent al corului bisericei Sf. Adormiri din Brașovul-vechiu. Din venitul curat, o parte se alătură la fondul tinerimei de pe Costă, er altă parte pentru scopuri filantropice. Prețul de intrare: de persoană 1 corónă. Contribuiri peste taxă și oferte maritimose se primesc cu mulțumită și se vor publica.

Programul: 1. Musică. 2. »Marș«, de I. H. Stunz, cor bărbătesc. 3. Declamațiune. 4. Solo de violină, esec. de d-l St. C. Voicu. 5. »Noua Călugăriță«, cor bărbătesc. 6. Cantonetă. 7. »Hora Grivița« de N. Popovici, cor bărbătesc. 8. Teatru: 1) »Arcinle și Peștelea«, vodevil într'un act, de V. Alexandri. 2) »Nunta Tăranescă«, tablou național într'un act, de V. Alexandri. — După producțiune dans, începând cu »Călușarul« și »Bătuta«.

Comisiunea economică a comitatului Sibiu a luat în ședința ținută în 16 Februarie n. și următoarele hotărâri: Tergul de vite de prăsilă din primăvara acesta se va ține în 5 și 6 Aprilie st. n. (în Sibiu). Pentru ascultătorii cursurilor de îngrijitori ai școlilor de pomi, comisiunea a votat reuniunii economice săsesce un ajutor de 320 corónă, er »reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu« 240 corónă. În comuna Mercurea se va aranja un curs pentru instruirea în altoirea mlădițelor de vie.

Veniturile căilor de stat ungare în 1904. În anul 1904 lungimea rețelei căilor ferate de stat ungare a fost de 8040 Km. Ea și în anul 1903. Veniturile realizate în 1904 s'au cifrat cu K. 218.331.728 din care sumă s'a încasat din transportul de persoane K. 56.694.614 și din transportul mărfurilor K. 161.637.114. În anul penultim (1903) veniturile totale s'au urcat la K. 210.479.976 din care K. 45.775.780 din transportul persoanelor și K. 155.704.196 din transportul mărfurilor. Plusul față de 1903 este deci de aproximativ K. 8 mil., adică circa K. 2.000.000 la transportul persoanelor și K. 6.000.000 la transportul mărfurilor, ceea-ce corespunde unei creșteri de aproximativ 4%. Considerând, că recolta anului expirat, în ce privește grânele, nații de zahar și alte produse agricole a fost sub mediocră, er în ce privește porumbul total nefavorabilă, ceea-ce înseamnă o reducere a transportului cu 70—80.000 vagonă, creșterea veniturilor căilor ferate cu o sumă atât de însemnată este la tot cazul liniștitore pentru viitorul financiar al căilor ferate de stat ungare. Deși cheltuielile încă s'au sporit, totuși este sigur că venitul curat va atinge suma prelimitată.

Cununie. Lucreția Popa și Emilian Aldea teolog abs. anunță celebrarea cununiei lor ce se va ține Duminecă, în 5 Martie st. n. la orele 2 p. m. în biserica gr. cat. din Șinca-veche.

Nou doctor în filosofie și filologie. D-l Ioan I. Stoian, originar din Bran, absolvent al facultății de litere în București, a fost în 17 Februarie a c. promovat la gradul de doctor în »filosofie și filologie« la universitatea din Lipsa — D-l Ioan Stoian, fost profesor și subdirector al institutului de băeți Clinciu et Popa — unde se află și astăzi — este în București bine cunoscut, ca un bărbat activ, conștient și bun pedagog.

Conscriptiunea vitelor în 1904 în Ungaria. Din însărcinarea ministrului de agricultură s'a făcut în 1904 o statistică a tuturor vitelor din Ungaria, al cărei rezultat s'a publicat în zilele acestea. Datele sunt lucrate cu mai multă îngrijire decât în trecut și conțin și o comparațiune cu statistica din 1895. Resultatul este următorul: Tauri 42,186 (+12,713); tăurenci 120,730 (—54,861), vaci 2,420,609 (+548,461) vitele 1.101,737 (—526,380), boi 1.131,157 (+139,352), junci 862,343 (—217,447). Față de 1895 se arată la numărul total al vitelor o reducere de 150,256 capete. Alte soiuri de animale domestice au fost cai 1.892,707 (—79,741), măgari 14.731 (—6655), râmători 4.275,210 (—2.171,136), oi 6.843,064 (—683,622), capre 206,449 (—79,936).

Datoriile Europei. Nisce calcule, de altminteri basate pe nisce date nesigure, arată că datoria totală a Europei atinge o cifră de 120 miliarde aproape, ceea-ce face ca ori-ce european să se găsească, prin starea de societate pe care o acceptă, în capul unei datorii de peste 300 franci, fie el tiner sau bătrân, bogat sau sărac. Der acesta nu e decât o mijlocie și în unele state această cifră e covârșită în mod simțitor. Acesta e cazul, înainte de toate cu Franța. Ea are datoria cea mai mare din lume: 40 miliarde și fie-care locuitor se găsește dator cu vre-o 1000 de franci. Ori-ce Frances îndată ce se naște, se și pomenesce prin acest singur fapt al nașterii debitor, încă n'a apucat să respire și el și dătorăză peste 1000 de franci. După Franța vine Portugalia, foarte rău condusă financiarmente: ea are o datorie de 3270 milioane (610 franci de fie-care locuitor). Holanda dătorăză 2357 milioane (495 franci de locuitor). Englitera, mai bogată de cât țările precedente, dătorăză 16.776 milioane (435 franci de fie-care locuitor).

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, pentru cumpărarea unei case cu hală de vințare pe seama meseriașilor noștri, au mai dăruit: Ioan Fanea, notar în Tălmăcel din prilejul căsătoriei sale cu d-șora Aurelia Indries din Boița 1 cor., Petru Indries, notar în Boița și soția sa Maria n. Comșa, câte 50 bani, Nicolae Mușă, paroh în Cerișor (prot. Hunedorei) și soția sa Paraschiva n. Cristea 1 cor., Alexandru Liuba, sculptor în Maidan 1 cor. și Vic. Tordășianu 10 bani.

— La fondul »Masa învățăceilor meseriași« institutul de credit și economii »Oraviciana« din Oravița 15 cor.

Al 64-lea! Cassariatul »Reuniuniunii române de înmormântare« a plătit ajutorul statutar după reposatul membru Ioan Bănciu, fost țiler. Acesta este al 64-lea

cas de mörte în sinul Reuniunii noastre de înmormântare.

La curtea cu jurați din Clușii s'a judecat ieri procesul fetei de plugar Sabina Rusu din Ghiroșul-romănesc, care greșindu-se, — ceea-ce este lucru foarte rar la fetele de Român — ca să-și ascundă rușinea a omorât copilășul și l'a ascuns într'o jiră-dă de fân. A început însă să se facă svon prin sat despre greșela și crima Sabine și svonul a ajuns și la urechile gendarmilor. Fata a fost arestată, er curtea cu jurați a osândit-o pentru pruncucidere la 6 luni temniță.

Sciri din România. A. S. R. Principele Ferdinand al României a inspectat zilele aceste garnisioanele din orașele Turnu-Severin și Craiova.

— Opoziția și-a retras candidații pentru alegerile comunale din București, ce vor urma zilele acestea și prin urmare se pot considera candidații guvernamentali de reușiți.

— Eri a fost primit în audiență de Maj. Sa Regele Carol noul atașat militar frances Julien.

— Academia Română a adresat tuturor autorităților din România un apel, în care aceste sunt recercate a introduce în cercul lor de activitate noua ortografie română.

— Direcțiunea generală a căilor ferate române a decis a crea o linie directă Constantinopol—Predeal cu tarif combinat. Trenurile, cari vor comunica pe această linie, vor sta în legătură cu trenurile express ungare. În scopul acesta se vor libera bilete tur-retur, având valoare pentru mai multe zile atât pentru trenurile române, cât și pentru vapoarele romănesci.

Serata musicală-teatrală a suboficierilor și fruntașilor regimentului de inf. nr. 50 din Brașov, dată la 25 Februarie a avut un frumos succes. Serata a fost bine cercetată de public și reprezentația teatrală a reușit bine. Un raport ce ni-s'a trimis despre această serată, vom publica în numărul viitor de Duminecă, — ați neputându-i face loc din cauza lipsei de spațiu.

În darea de sémă din numărul trecut de Duminecă, cu privire la contribuiriile peste taxă la petrecerea aranjată în beneficiul fondului pentru renovarea bisericei de pe Tocile, s'a introdus din eróre d-l I. Christof în loc de d-l Theodor Christan, care a contribuit 1 cor. — ceea-ce suntem rugați din partea comitetului aranjator a rectifica.

În atențiunea emigranților la America. Guvernul Ungariei a liberat călătoria la America și prin Bremen. Cine are pașaportul prelat pe la Fiume, acela poate călători și prin Bremen, decât are cartea de vapor prin Bremen. Cine s'a decis a călători prin Bremen la America, acela trebuie negreșit să trimită de acasă 20 corónă arvună; după primirea arvunei, fie-căruia i-se trimite cartea de vapor. Lucrătorii, cari sunt harnici și sănătoși, cari au biletul de tren plătit în America până la locul destinat și cari pot arăta 50 corónă bani gata, aceia toți sunt primiți în America. Cine are cunoscuți în America, să aducă adresa celor cu sine. Cine are ochii bolnavi, seu alte rane trupești, mai bătrân de 50 ani, seu arvunat în vre-o fabrică la lucru în Ame-

jocuritor, »vremuri rele! Unde să fie acesta? Vrei se vorbesci pöte de războiul cu măimutele galbine?«

»Acesta se n'o spui« li răspunse Nicolai, apropiindu-se de Vasile cu precauțiune. »Se dice, că trupelor noastre nu le merge tocmai bine în Asia. Astăzi dimineța am fost în oraș având nisce afaceri cu Michail Feodorovici-Babelin și el i-mi ceti dintr'o gazetă, că cu armata noastră nu stau lucrurile prea bine. Japonesei nu sunt de loc maimute, ci draci împelițați, cari ucid cu sutele pe bravii noștri copii. Da, da și morților noștri li se taie nasurile și li se spintecă pântecile.«

»Le vom da lor« — întrerupse Vasile iritat. »Li vom spulbera în vânt ca pe nisce câni.«

»Și cele ce spui tu stau în gazetă.

Dér am mai cetit tot acolo, că până acum am perdut deja 3 lupte mari, mii de soldați și număröse tunuri, și că trebuie trimiși din nou soldați spre Asia.«

»Ce ne pasă nou«, dise ridând Vasile, »pe noi nu ne vor duce. Țarul are destui soldați.«

»E drept«, — răspunse îngândurat Nicolai — »dér Mihail Fedorovici mi-a spus, că ne va veni și nouă rândul. În Casan de pildă au fost chemați deja toți rezerviștii sub arme. Și noi o să fim chemați...«

»Nu-i adevărat« — strigară mai mulți — »nu ne pot lua în mijlocul lucrului câmpului.«

»De asta nu te întreabă« — răspunse Nicolai serios. — »Dér ce ne pasă nouă de Japonese?« dise un alt țeran. »Nici de

acesta nu te 'ntreabă«, răspunse Nicolai dus pe gânduri.

În odaia crășmei se făcu de-odată liniște. Țeranii se strinseră umăr la umăr și priviau îngândurați în păhară. Fie-care se cugeta la nevastă, la copii și la recolta câmpului.

Vasile Vasiljevic a fost primul, care s'a recules. »Vorbă se fie« — dise el — »nu ne vor duce. Pentru-ce chiar pe noi? Ascultă, Sara, adă încă un rând de rachuri!«

Rachiul sosi, dér voia bună nu mai voia să vină. Țeranii se sculară rând pe rând și plecară spre casă.

A doua zi merseră cu toții la casa comunală și la locuința sergentului, ca să ntrebe de n'a venit cumva vre-un ordin.

Încă nu venise nimic. Sergentul însă un om reutaciós, strigă țeranilor: Naveți temă! O să vină în curând porunca și atunci la drum băeți!

Vasile Vasiljevic părea că uitase cu totul povestea din seara trecută; nici nu se duse la primărie, ci lucra în sură. Tînăra sa nevastă eșia din când în când din tinda casei, venea la densus, îl cuprindea de gât și-l săruta. Astfel i-a găsit sergentul, care trecuse pe dinaintea casei și nu se putu răbda, ca să nu le dică: »În curând veți sfirși cu sărutatul! Vasile! ai să mergi la război!«

Vasile scose cușma din cap, cum se cuvenea înaintea d-lui sergent, simți însă cum i-se urcă la cap mânia.

»Ce înseamnă asta?« li dise Ana după ce trecu sergentul. Vasile nu răspunse n

Cei mai excelenți profesori și medici îl recomandă ca remediu cu efect

Sirolin

contra morburilor de plumăni, afecțiunilor organelor de respirație, precum: bronhită cronică, tusă convulsivă, și mai ales este recomandat Convalescentilor după influență. — Sirolinul promovează apetitul și face să crească greutatea corpului, depărtăză tusa și fleșgă și face se înceteză asudarea de noapte. — Din cauza mirosului și gustului său plăcut este luat cu plăcere și de copii. În farmacia se capetă în sticle de 4 cor. Să fim atenți, ca fie-care sticlă să fie provădută cu firma de mai jos

F. Hoffmann-La Roche & Co. fabrică chimică Basel (Șvițera.)

rica și merge anume la lucru rezervat, pe acela îl înapoiază din America. În Ratibor, precum și în Bremen fle-care emigrant se vizitează, așa că fle-care pe când vine în Bremen pe vapor, poate fi primit în America.

Din ornamentica română.

Album artistic

representând 284 broderii și țesături după originale ăranesci, întocmit din încredințarea Comitetului reuniunii agricole române, de Dimitrie Comșa, profesor în Seminarul „Andreian” și president al Reuniunii.

Apel.

Pe 40 tabele (cartone), 44/33 cm. mari, colorate splendid și la fel cu originalele țărănești, mai toate vechi și în parte străvechi, „Albumul artistic” arată minunățiile datorite acului și rășboiului românesc, minunății ca și cari mai pitoresci, mai mândre, mai ademenitoare, nicăiri și la nici un alt popor n'au existat.

Representate sunt, prin 284 broderii (cusături) și țesături alese, 20 comitate cu peste 100 comune.

Acastă lucrare, cu adevărat monumentală și în același timp națională, intrinsecă, în același mănunchiu artistic, lamura ornamenticele noastre casnice de pe întreg teritoriul Ungariei locuit de Români.

Textul explicativ „Cuvânt înainte” formeză o broșură, în mărimea tabelor, de 40 pagini, între cari numai puțin de 25 pagini cu numerii și expresii culese din graiul țărânelor, numiri atât de interesante și instructive.

Drept învâliș aevea superb și neaș românesc, servece o mapă (scorță), care singură a reclamat spese de vre-o 3200 corone.

Un tioc de carton servece ca adăpost. Calculând executarea tabelor în colorii și textul și ajustarea și anunțurile, colorate și ele, opul întreg se vine cu peste 13.000 cor., pe lângă că autorul, d-l Dimitrie Comșa, a cheltuit, anî întregi, zel și abnegație și trudă fără preget.

Rëndul e acum la inteligența noastră de pretutindenea, ca să intrevină cu sprijinul său, bănesc și moral, cumpărând pe întrecute și îndemnând marele public român și străin, să cumpere albumele, făptuite cu grele jertfe, în cinstea și serviciul neamului întreg.

Binevenit va fi „Albumul artistic” cu deosebire pentru ateliere și școale artistice și industriale, pentru biblioteci, muzee și reuniuni culturale, pentru industria casnică și lucrul de mână etc.

Pictorii și toți închinătorii artelor plastice, măestri și diletanți, vor găsi în ornamentica populară, depusă în albume, un izvor nesecat de inspirații și motive românesce.

Și nici că s'ar pute cadou național mai falnic și ademenitor, cu ocazia serbării numelui, când cu premiarea fiitorilor artiști etc.

Școalele populare mai de sémă și familiile fruntașe, cuvânt au și ele a-și procura „Albumul artistic”.

Condițiile procurării. Prețul unui exemplar cu mapă și tioc, e satorit pentru Austro-Ungaria cu 56 cor. = 28 fl., pentru

streinătate cu 60 lei (franci) resp. 48 mărci (germane).

Reduceri de preț nu se pot încuviința.

Greutatea unui album fiind de peste 3½ kilogr., spesele de expediție fac 1 cor. și resp. taxa vamală.

Dacă întreg prețul se achită de mai înainte, expediția urmăzează franco. De unde nu, spesele expediției cad în sarcina cumpărătorului.

Se recomandă deci achitarea de mai înainte a prețului întreg, prin asignație postală, resp. expediția se face cu rambursă.

Plătirea în rate se admite numai în și pentru Ungaria, nu și pentru străinătate. Plătirea urmăzează a se face în trei rate, cu prețul urcat de 60 cor. = 30 fl., cum și spesele de expediție.

Rata dintăi e satorită, de exemplar cu 30 cor, er celelalte două rate cu câte 15 cor.

Rata dintăi se incassază prin asig-nație postală, eventual rambursă, seu și direct când cu luarea în primire. Er celelalte două rate în termen de câte o lună. Dacă plata n'ar urma până la termen, incassarea se va îndeplini prin mandat postal.

Credit pentru rata dintăi nu se acordă și cu atât mai puțin pentru suma întregă.

Cumpărarea în rate se consideră ca fiind efectuată și valabilă numai dacă a premers, de-odată cu achitarea ratei dintăi umplerea și subscrierea cu mâna proprie și apoi retrimiteră la adresa comitetului agricol a bilețului de comandă.

Librarilor și colecțanților se acordă proviziunea cuvenită, conform învoelii în scris.

Prospecte cu asignații și bilete de comandă se trimit, la cerere ori și cui.

Comande primește și execută:

Comitetul Reuniunii agricole române în Sibiu (Nagy-Szeben.)

Românii față de Greci în Macedonia.

D-l I. Bărbulescu, directorul arhivelor Statului român, publică în ziarul „Conservatorul” din București un articol interesant cu privire la situația Românilor din Macedonia, din care extragem următoarele:

Ținta Bulgarilor în Macedonia este, precum întreaga lor acțiune acolo o dovedesce, de a rupe această provincie de la Turci și a o alipi la Principatul lor, tot așa precum a fost și cu Rumelia Orientală.

Modul cum urmăresc ei înfăptuirea acestei ținte, nu e însă, cum se crede, ca prin revoluție seu rășboi, ei înșiși direct să pună mâna pe Macedonia...

De aceea Bulgarii caută să convingă Europa că numai lor li-se cuvine Macedonia, fiindcă ei ar fi singurul element de acolo cel mai important — atât prin număr, cât și prin lărgimea cerului de influență, ca și prin energie sufletească. Așa că tocmai în vederea acestui scop, se sillesc să reducă în ochii Europei pe al doilea plan pe celelalte popore conlocuitoare

și concurente politice, spre a-se pune pe sine în planul întâi. Acesta caută să o facă față de Albanesi, de Sërbi, der mai ales față de elementul cel mai puternic și influent, adecă de Greci și patriarhia lor...

De aceea atât Albanesi, Sërbi și Grecii, cât și Românii, cari — ca o condiție a existenței lor acolo, trebuie să lucreze pentru menținerea statului quo în Turcia — au tot interesul de a lucra la olaltă spre a zădărnici acele tendințe bulgare de expansiune teritorială în Macedonia. Er această conlucrare a lor se impune cu atât mai mult, cu cât, precum se scie, Bulgarii țintesc ca după ruperea Macedoniei, întârii cu această, să atace și să smulgă mai departe României Dobrogea, Sërbiei părțile Pirotului și ale Nișului, er Greciei de asemenea ceva în spre Tesalia.

De aceea e o mare și primejditoare greșală politică lupta violentă ce s'a încins între Români și Greci în Macedonia. E această o primejdie, fiindcă Armânii rupându-se de patriarhia grecăscă, prin bisericile lor ca ceea de la Bitolia, Plésa, Veles etc., inevitabil vor ajunge să-și creeze o biserică autonomă, un fel de exarhat, ca Bulgarii. Apoi tot din pricina și prin îndemnul acestor ruperi ale Armânilor, multe sate de slavii se rup și ele de patriarhie și trec la exarhatul bulgar. Aceste ruperi de Slavii și de Armânii de către patriarhie, vor ave ca efect inevitabil aceea, că Grecii și patriarhia micșorându-și numărul de credincioși deci și cerul lor de influență, vor căde pe planul al doilea. Pe acest al doilea plan însă vor fi și rămâne alături de ei încă și Armânii, atât prin număr cât și prin faptul că sunt ceva cam rășlețit așezați în Macedonia, precum încă nu vor pute fi decă tot ast-fel Sërbi și Albanesi. Bulgarii însă, al căror număr și cerc de influență se va mări mult în raport cu ale celorlalte popore conlocuitoare, se vor ridica pe planul întâi în ochii Europei. Er această în cele din urmă va trebui să le cedeze lor Macedonia, spre a-se face odată ordine și liniște întrênsa.

Er după Macedonia, Bulgarii, cari printr'un întreg sistem de educație civilă și militară în Principatul lor, urmăresc Dobrogea, ne vor ataca odată...

De aceea cred, că cea mai cuminție îndrumare a chestiei macedonene ar fi, ca și din partea Armânilor, der și din cea a Grecilor să se micșoreze intensitatea pasiunii de luptă, căutând a-și ceda și unii și ceilalți.

Armânii ar trebui să se ferescă de a conlucra la olaltă cu Bulgarii împotriva Grecilor, spre a dobândi de la ei aspirațiile lor culturale. Să se ferescă de această, fiindcă, cum am spus, astfel contribuie la întârirea și creșterea Bulgariei, primejdind integritatea României în Dobrogea. Limba și biserica română le pot dobândi

și prin bună înțelegere cu Grecii, fără de violență, rămânând mai departe sub patriarhie, er nu rupându-se de ea spre a-și făuri un exarhat românesc. Și ast-fel le ar pute dobândi de la Greci, cari au dat dovești că nu sunt absolut intransigenți față de ast-fel de cereri culturale. Căci în adevăr Grecii, încă din 1891 — decă înainte de ruperea exarhatului bulgar, care s'a făcut în 1871 — acordară Bulgarilor 4 episcopate naționale, ba chiar și formarea unui seminar, în care aveau să se aducă preoți și dascăli bulgari. Acesta până ce încă nu se încredințară de scopul politic al acestora din urmă: de a reduce pe Greci pe planul al doilea, spre a-se pune pe sine pe planul întâi.

Apoi, Grecii s'au mai arătat că nu sunt intransigenți nici cu cererile culturale ale Sërbilor. Aceștia din urmă în adevăr, urmărind politica de a zădărnici acea tendință bulgărescă de expansiune teritorială în Macedonia și conlucrând pentru această la olaltă cu Grecii, nu numai că patriarhia li-a acordat și le acordă mereu limba și biserica sərbescă, der le-a dat până acum și două episcopate: La Prizren și Scoplie, dintre cari pe această din urmă chiar acum doi ani.

Der pe lângă acestea, ioi colo Grecii s'au arătat chiar și cu Armânii că n'ar fi de tot intransigenți. Căci ca să nu mai citez alte casuri, chiar în anul 1904 arhierul grec din Grebena s'a dus la bisericile armâne din Perivole și Abela unde el însuși a oficiat în grecesce de bună voe, alături cu preoții armâni în românesce...

Înțelegerea der ar fi mai mult o chestie de prudență din amândouă părțile, prudență care cu atât mai mult li s'ar impune, cu cât și Grecii și Armânii ar trebui să vadă, că ei trebuie să urmărescă în Macedonia nu numai revendicările culturale, ci și tendința politică de a împiedeca pe Bulgarii a-se ridica pe planul întâi, reducându-i pe ei pe al doilea plan, spre a-și alipi ast-fel acea provincie la Principat.

De alt-fel o așa purtare concesionată din partea Armânilor către Greci și vice-versa, ar atrage după sine și o atitudine favorabilă a Turciei către frații noștri. Căci Turcia simte, că lupta violentă dintre noi și Greci va ave de rezultat micșorarea influenței patriarhiei și mărirea exarhatului bulgar, după care ar veni distrugerea statului quo prin smulgerea Macedoniei de către Bulgaria și de aceea decă nupune prea multe piedeci, cel puțin nu favorisează mișcarea macedo-română în potriva patriarhiei, a cărei existență pe planul întâi conlucreză la menținerea statului quo.

Așa-der, o cedare mai mare din partea Armânilor, în câte un loc și une-ori cam în sensul de la Abela și Perivole; — căci la ei e vorba de desrădăcinarea unei seculare tradiții culturale-sociale, ceea-ce

mic ci plecă îndată la crâșmă unde erau întruniți țărâni, discutând evenimentele zilei. Când intră Vasile, toți priviră în așteptare la densus. Nici el însă, nu-i putu mângăia, căci vorbele sergentului îi sunau mereu în ureche.

»Nu ne vor duce în rășboi», duse în fine, der nici lui nu-i mai venea s'o credă. Turnă pe gâtlee vre-o două pahare de rachiu și plecă îngândurat spre casă. Când Ana îl vedu atât de abătut începă să se bocescă și să-și deplângă sorțea.

În ziua această nu veni nici un ordin, nici a doua și nici a treia zi. Omenii începură din nou să prindă curagiu.

A patra zi, când țărâni se aflau la câmp afară, fiul primarului merse din casă în casă, spunând femeilor, cari rămăseseră acasă, ca să-și cheme îndată bărbații de la câmp și să vină la primărie. Nu trecu bine o oră și toți țărâni erau strinși în casa primarului, unde acesta le ceti ordinul, că toți țărâni din guvernamentul Carchow sunt chemați sub drapel. Urmă apoi cetirea listei rezerviștilor. Al doilea care a fost cetit era Vasile Vasiljević; din

56 de bărbați ai satului fură chemați sub arme 47.

Preotul satului, care era de față le tinu apoi o mică cuvântare, în care le legă de inimă datorința ce o au față de țără și împărat și termină cu cuvintele: »Viața pentru Țarul!» Le mai spuse în fine, că în 24 de césuri să fie gata de plecare.

Vasile Vasiljević sosi acasă. Mii și mii de gânduri îi furnicau în cap. Când privea la nevastica lui, care îi cuprinse gâtul plângând, i-se strînse inima ghem — și de-odată îl începă să-l stăpânescă gândul: »Der decă n'ar urma porunca? Pentru-ce să și plece în rășboi? Pentru-ce să-și părăsescă țarina strămoșescă, casa, femeia, boii? Pentru Măria Sa Țarul?... Der cine e Țarul? Nu-l cunoscea, nu-l veduse nici odată în viață!... Și-apoi să se lase spintecat și batjocurit de păgânii galbini, cum spuse zilele trecute Neculae Sergejević!... Nu, nu, odată cu capul nu.

»Este un mijloc de scăpare» — continuă încet Vasile — fuga. E drept, că decă m'or prinde, mă împușcă!... der voi pune

astfel lucrurile la cale, ca să nu mă prindă. Da, da, granița nu-i departe și decă voi fi ajuns acolo, voi trimite vorbă Anei mele ca să vină cu banii strânși vinderea moșiei — și atunci lumea noastră!.

Vasile din supărat ce a fost, deveni vesel, își strînse cu foc nevasta în brațe și împreună începură să făuriscă planul scăpării.

Când se înserase, Vasile se furișă prin fundul grădinei în pădurea apropiată. De aici o luă spre miață-di. Ziua o petrecea prin pădure seu în casele omenilor milostivi er năptea umbra, cât îl țineau picioarele și cu cât mai mult se îndepărta de satul său, cu atât mai mare bucurie și mulțumire simția în suflet.

În ziua a 23-a sosi într'un sat, în care zări pentru întâiași dată uniformele soldaților grănițeri. Scia, că acum nu mai pote fi departe granița atât de mult dorită. În ziua această se ascunsese într'un coteț de porci. Cătră miezul nopții părăsi adăpostul său și porni prin șanțul drumului tiptil înainte. Zadarnice au fost vorbele țărânului milos, în a cărui coteț se

ascunsese, ca să nu mērgă, căci numai ca eră au fost prinși doi desertori, în clipa când voiau să trecă granița. Vasile nu-l ascultă odată cu capul și plecă la drum.

În mijlocul drumului zări sentinela înarmată cu pușca. Fără sgomot se furișă pe lângă ea și în lumina slabă a unei zări nu departe un stălp... era granița mult dorită...

Nu se mai putu răbda și într'o clipă sări din șanțul drumului și fuga înainte spre stălpul apropiat...

»Stai!« auți deodată un glas la spațele său.

»Stai! Stai!« din nou același glas...

Vasile, deși auțise prea bine glasul sentinelei, fugea tot mai turbat și fugind se gândea: »De-aș fi numai odată dincolo, atunci vine Ana!...

O detunătură se auți în liniștea nopții... Vasile simți o durere arđătoare în spate și cădu mut lângă stălpul graniței.

Când veni grănițerul, Vasile încetase din viață...

Viața pentru Țarul!...

chiar istoria ne arată, că nu se poate face dintr'odată, — o așa cedare, dă, va atrage de sigur după sine și din partea Grecilor cedare, cum se vede tot în acele două localități. E o așa învoire reciprocă va îmbuna de sigur și pe Turcia, ca să stăruiască mai mult la patriarhie, pentru-ca acesta să ne acorde în alte părți și treptat chiar mai mult decât la Abela și Perivole, căci Turcia atunci vedând înțelegerea dintre noi și Greci, va vedea totodată că noi rămânem mai departe sub patriarhie și că deci ast-fel contribuim de fapt pentru păstrarea statului quo în Macedonia. Numai ast-fel lucrând, vom ocroti toate interesele românești.

Ilie Bărbulescu.

Arta în mănăstirile române.

D-l prof. de univ. Gr. Tocilescu, a ținut Duminică seara la Ateneul Român din București o conferință despre „Arta în mănăstirile române”.

Conferențiarul a ținut în introducerea interesantelor sale expuneri, că pretutindeni pe unde vom întâlni un monument artistic, să-i studiem rămășițele, ori cât ar fi de trecute; să ne folosim de ele ori cât de mici și de neînsemnate ni s'ar părea. „Schimbând bolovanul în stâncă și bobul de ghindă în stejar”, se spicuim cu îngrijire rămășițele artei străbune și deșteptând în cei ce nu le cunosc, o puternică scântee de viață, studiind, lucrând, producând, vom avea neperitorea glorie de a aduce la îndeplinire una din datoriile noastre cele mai de căpetenie.

Pentru a ne da seamă de arta ce a existat și există în mănăstirile noastre — continuă d. I. Tocilescu — trebuie mai întâiu să le studiem, să vedem pas cu pas toate părțile ei, căci numai astfel vom cunoaște marea rol ce l-au jucat ele în artă, numai astfel noi ne vom putea fâli cu trecutul nostru artistic, mândrindu-ne, că strămoșii noștri au cultivat artele frumoase, făcând din ele nemuritoare opere.

Orientul a fost cel mai credincios creștinismului și de aceea vom găsi aici primele locașuri unde se adăpostiau sfinții părinți, locașuri care mai apoi au devenit schituri și în urmă mănăstiri.

Conferențiarul istorisește pe rând înțemeierea principalelor mănăstiri din Oltenia, Muntenia și Moldova. La început ele erau locuri de ultim refugiu și de aceea se construiau prin munți, constituind un fel de cetățui cu ziduri groase, porți uriașe, cu tunuri de flancare, cu creneluri etc.

Cei din mănăstiri se ocupau cu tipărirea și legarea cărților, cu sculptura în lemn, cu pictura etc.; și mai ales se îndeletniceau cu țesătoritul.

Când activitatea și frumoasele opere încep să decadă în mănăstirile din sf. Munte, tocmai atunci ele își iau în România un mai rodnic avânt. Și de aceea vedem, că odată cu secolul XVI apar o mulțime de locuri sfinte, vedem pe Radu cel mare, înălțând pe de-a rândul sfinte biserici, pe patriarhul Nifon și mai ales pe discipolul său Neagoe Basarab, care n'a lăsat locșor lipsit de biserică și n'a rămas nici unul neîmpodobit și ne înzestrat cu sfinte odore. Tot în acest secol punct culminant al religiosității la Români vedem boeri și cocone, domni și domne, lăpădând îmbrăcămintele boeresti și mantiele domnești și îmbrăcând sărăcăcioasă rasă; astfel cum a făcut și d-na Teodora a lui Mihail Viteazul.

În acel timp bine-cuvântat de Atot Puternicul, sfintele locașuri apar pe de-a rândul, pentru a le vedea astăzi mai sărăcăcioase și mai rare; astfel cum este în Bucovina, unde atunci se numărau 40 mănăstiri cu peste 500 călugări și unde astăzi nu mai sunt decât patru.

Vorbind despre arhitectura ce se găsește în mănăstirile noastre, spune că e cea bizantină și o clasifică în trei tipuri, și anume: 1) arhitectura curat bizantină; 2) arhitectura mănăstirii Curtea de Argeș și Tris-fetilele din Iași și 3) arhitectura bisericii Stavropoleos din București.

Sculptura se întâlnește numai ca element decorativ.

Pictura noastră, deși de o frumusețe

rară, totuși ea aproape s'astins; nu o mai întâlnim. Frescurile, care împodobeau pereții mănăstirilor, au fost distruse sau de turci, când năvăleau în biserică, sau de restauratori cari, mai turci de cât turcii, au distrus tot.

La sfârșitul conferinței, d-l Tocilescu face o serie de proiecțiuni.

Literatură.

„Viața nouă” (apare la 1 și 15 a fiecărei luni.) Pentru ori-ce privesc revista a se adresa d-lui Ovid Densușianu (184 Calea Victoriei). D-l Ovid Densușianu în n-rul 2 al acestei reviste sub titlul „Critici și scriitori” își expune părerea asupra felului cum trebuie să se facă la noi critica literară, pentru-ca ea să fie obiectivă și lipsită de vederi preconcepute. — I. Adrian espune într'un articolăș intitulat „Arta pentru publicul cel mare”, ce ar trebui a se întreprinde la Români, pentru ca simțul estetic și de artă să se răspândească cât mai mult. — P. V. Haneș publică amănunte interesante din tinerețile lui Mihail Cogălniceanu și mai ales din an. 1834, când M. Cogălniceanu studia la Luvru la institutul abatelui Lhommé. — D-l O. Densușianu într'un articolăș „Epigonii lui Eminescu și Junimea” relevă, că prea mult cas se face de prezența lui Eminescu la „Junimea”. În „Mosaic” sunt câteva aprecieri interesante ale lui Densușianu relativ la diferite fapte interne și externe, între cari și o apreciere despre alegerea la senat pentru colegiul univ. din București, unde se știe, că a căzut d-l Titu Maiorescu. Căderea aceasta este considerată de d-l Densușianu ca o manifestare, care a pornit dintr'o nemulțumire dreptă. — Intre cărțile nouă vedem recensiate: 1) Aristia Romanescu: „30 de ani”. 2) N. Gane: „Pecate mărturisite”. Iași. 3) T. D. Speranță: „Introducere în literatura populară română” foarte lăudată ca un studiu asupra literaturii populare, cum n'a mai existat până acum la noi și 4) M. Sadoveanu: „Crâșma lui moș Precu”, căruia i-se reproșează, că întrebuintează prea multe moldovenisme și unele neologisme. — Abonament 9 lei.

„Școala română”. (București Str. Șerban Vodă 70) Nrul 8 anul 3 cu varietate articole din sfera educației și învățămîntului, a cestiunilor economice, mai departe literatură și știință, resumate și recenziuni. „S. R.” amintesc cu căldură activitatea regretatului Vasile Petri, reproducând cuvintele protopopului Domide pronunțate la mormântul lui V. Petri. Totodată promite, că într'un număr viitor va analiza activitatea pedagogică a acestui fruntaș profesor.

„Luceafărul”. Nrul 4 anul IV, cu poezii prea frumoase de O. G. (Ingropare) Valentin Bude (Gazel XXXIII după Platen) și Octavian Goga (În tren, după Gerh. Hauptmann). C. Sandu Aldea are o povestire sub titlul „Dezertor”, și I. Agăbiceanu o altă povestire „Popa Vasile”. — G. Bogdan. Duică „Notiță despre Fabian și Murgu”. Dr. S. P. recensează „Dureri înăbușite” de Sadoveanu, reproducând povestirea „Sluga”. În „Cronică” vedem biografiile deputaților români, ale căror portrete împreună cu dep. slovac Hodja sunt publicate în acest număr. Coperta reprezintă edificiul parlamentului ungar.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 2 Martie. E vorba, ca liberalii Lang, Hodossy, Csaky și Wekerle să fie chemați în audiență la Viena. Liberalii cred, că audiența lui Tisza la Viena înseamnă sfârșitul misiunii lui Andrássy.

Petersburg, 2 Martie. Kuropatkin telegrafiază, că Rușii au luat podul întărit de la Șaho și au respins pe Japonesei la Gutulin.

Londra, 1 Martie. Diarulul „Daily Telegraph” i-se anunță din Yokohama, că de-alungul fluviului Șaho se dă o mare luptă. Japoneseii amenință serios aripa stângă rusescă. După sciri din Tokio, Japoneseii înainteză cu mare putere. La 26 Februarie s'a deschis la aripa stângă o puternică ofensivă. Atacul s'a continuat și la aripa dreaptă, care înainteză spre vest. În acesta parte Japoneseii au ocupat pozițiunile părăsite de Ruși.

Paris, 1 Martie. Diarul revoluționarilor ruși de aici „Tribune Russe” publică două apeluri ale popei Gapon către Țarul și către poporul rusesc. În primul apel Țarul e conjurat să

o dea constituție, căci la cas contrar revoluție cum nu s'amai vădută va izbucni în Rusia. În al doilea apel proletarii ruși sunt instruiți cu privire la chipul cum să facă revoluția și sunt invitați a repune pe toți cei cari se opun reformelor.

ECONOMIA.

Stîrpirea omidelor.

(Fine)

După-ce am vădută, că unde-și depun și unde se țin omidele de pomi, precum și oușele aceloră, se vedem cum ar trebui să purcedem, ca să le putem stîrpi mai ușor și mai cu temei.

Cel mai ușor mod de stîrpire al omidelor și al oușelor aceloră este culegerea cuiburilor de prin pomi și arderea aceloră. Pe unde culegerea nu se poate face cu mâna din cauza înălțimei pomilor sau din cauză că aceia sunt prea subțiri și astfel se pot rupe sub greutatea omului, acolo se întrebuintează forfecile de omide, cari adică se lăgă pe un par mai lung și apoi cu ajutorul unei sfiricele se pot întrebuinta cu succes la retezarea cuiburilor de omide, ca și când s'ar culege cu mâna.

Cuiburile de omide culese de pe pomi se adună la un loc și se ard îndată acolo în grădină, decă cumva nu e primejdie, ca să se întindă focul și la atare gard din apropiere. De asemenea se ard și nimicesc și frunzele aflate prin scorburi sau scărta cea crepată a pomilor, de-ore-ce acelea încă pot să conțină oușe sau omide.

Cuiburile omidelor numite Oenaria, cari adică se află pe scărta pomilor, se rad cu anumite perii de drot, sau în lipsa acestora cu un cutit, într'un vas și apoi se aruncă de-a dreptul în flacăra focului, ca să se ardă și nimicescă fără amănare. Cu prilejul rasului aceloră, e bine ca să băgăm de seamă, să nu cadă pe lângă vasul ce avem pe jos, căci în cazul acesta, după-ce dă căldura și de pe jos înviează și se pot desvolta omide din el.

Dér nu numai pe crengile și scărta pomilor sunt depuse o grămadă de omide și oușe de ale aceloră, ci și prin crepăturile pomilor, apoi pe sub mușchii, cari îmbracă une-ori tropina pomilor mai bătrâni. De aceea economul harnic le va căuta cu îngrijire preste tot locul și apoi le va aduna și nimici fără cruțare. De multe-ori se întâmplă însă, că pe lângă totă strădania omului cu culegerea cuiburilor de omide, pot să mai rămână de acelea, cari apoi îndată-ce dă primăvara, încep să rodă frunzele cele tinere ale pomilor. Astfel de omide se mai pot culege și nimici și mai târziu, adică atunci primăvara.

La stîrpirea omidelor omul mai are și alți tovarăși, pe cari însă nu-i prea bagă în seamă și cari totuși se țin prin grădinile lui. Acei tovarăși sunt cu mult mai ușori și mai sprinteni, decât el, și nu le trebuie nici scără, ca să se potă urca prin pomi, și nici forfecă ca să le taie și nimicescă. Tovarășii aceștia ai omului sunt unele din paserile noastre de grădină, cari pe lângă slujba acestă frumousă, că adică ne stîrlesc omidele, ne mai fac și muzică de cinste. De aceea ele nu trebuie alungate și sburăturite de prin grădină, ci adăpostite și apărate, ca nisce bun și adevărați tovarăși de lucru.

Cu privire la stîrpirea omidelor articolul de lege XII. din anul 1894 §. 50 dispune, ca fie-care proprietar de grădină sau vîi cu pomi, este obligat a stîrpi omidele aflătoare în acele încă înainte de a da mugurul pomilor, dér la tot cazul pără la sfîșii-

tul lui Martie, sub pedepsă de 100 corone, ér la cas, când nici după pedepsă acesta nu ar voi a-le stîrpi, atunci primăria comunală are drept a dispune culegerea și nimicirea acelorăpe cheltuiala numitului proprietar.

De aceea atragem de cu vreme luarea aminte a economilor noștri asupra stîrpirei omidelor, prin care de o parte își fac bine chiar lor înșiși, de altă parte nu pot să vină în conflict (ceartă) nici cu legea mai sus pomenită.

Ioan Georgescu.

Semănatul lucernei.

Lucerna cere un pământ nu prea argilos, preferind pe cele argilo-nisipoase și nisipo-argiloase. Pământul să fie bine desfundat și mărunțit. Subsolul să fie permeabil; îi priesce și un subsol nisipos sau pietros (de luncă); un subsol prea umed o face să piară curînd.

Pământul să fie cât se poate de bine curățit de buruieni. Dintre acestea, vrăjmașul ei cel mai mare este pirul, care în scurt timp o cutropesește.

În rotație, locul ei cel mai indicat, idealul, ar fi să semănăm lucerna direct în ogorul negru, fără cereală protectoare, ori împreună cu grăul semănat în ogor negru sau în răpiște. Semănată cu o cereală în porumbiște, are neajunsul, că cocenii împedecă cositul mai mulți ani de-a rândul.

Timpul semănatului. Lucerna se semănă primăvara împreună cu ovăș sau orz, sau se pune în grăul semănat de cu toamnă, rămînând aceste cereale ca un apărător contra arșiței soarelui.

În orz sau ovăș. Se semănă mai întâiu cereala, se boronéză bine și pe urmă semănăm lucerna sau cu mașina în rînduri 26—30 kilograme la hectar, sau prin aruncare 28—32 kgr. la hectar. Sămînța de lucernă se acoperă cu grapa de mărăcin sau cu tăvălugul. Recomandăm în ori-ce cas a tăvălugi în urma grapei; prin acesta forțăm încolțirea.

În grăul semănat toamna semănăm lucerna primăvara cu mașina în rînduri, cum practică mulți cultivători mari din Moldova, sau se semănă lucerna prin înprăstiere, și decă pământul este mai bolovănos se acoperă cu tăvălugul, ér decă va fi bătut de ploi, sau tare și neted, acoperim sămînța de lucernă cu grapa (boróna) de fier. Atât grăpatul, cât și tăvălugitul n'aduc nici o vătămare grăului, din contră el se învioréză în mod surprîndător, înscăunându-se cu mult mai puternic decât cel netăvălugit sau negrăpat.*)

Cantitatea sămînței de lucernă la hectar depinde mai întâiu de calitatea ei. Decă avem o sămînță, care conține 97% bobe de lucernă din care răsar peste 90%, vom semăna numai 30—31 kilogr. la ha. Din contră, decă puritatea ei este numai 90% din care răsar dór 80%, vom semăna cu mașina 28 kgr. și cu mîna 34 kgr.

Apoi cantitatea mai depinde și de calitatea pământului. Pe un pământ mai sêrac sau rău preparat, vom semăna mai mult decât în pământul sub condițiuni contrare. Asemenea în timp de secetă sau în pământ uscat, vom întrebuinta mai multă sămînță decăt în condițiuni mai prielnice răsării.

Semănată góld în ogor negru sau în răpiște întórse, se face astfel: locul arat se grapă, pe urmă se semănă cu mașina în rînduri sau cu mîna. Sămînța o acoperim cu grapa și pe urmă tăvălugim, decă pământul este destul de înflorit (svîntat).

*) Condițiunea principală pentru tăvălugit locul primăvara și grăpatul lucernei semănată în grăul de toamnă, este ca pământul să fie bine înflorit și să se fi luat roua.

Tutunul.

De Dr. Ioan Popp, medic-colonel c. și r. în retragere.

(5) (Urmare.)

Inima, acest reagent foarte simțitor pentru nicotin, pare că e mai curând zătonită în mișcările sale prin fumat. Precum adecă nicotina în cantitate foarte mică face ca inima să bată mai încet, în doze mai mari însă o accelerează și o face neregulată, tot așa și neregularitățile pulsului adeseori sunt urmări de ale fumatului intensiv.

În casuri de otrăviri lente de tutun s'a observat bătaia inimii neregulată și tremurătoare pe lângă alte simptome de bolă.

Parte în urma tulburării bătaiei inimii, parte circulația sângelui neregulată, care are urmări asupra funcționării creierului, parte în urma efectelor produse de nicotin asupra organelor centrale din sistemul nervos, se mai găsesc uneori și alte simptome în urma fumatului și anume un fel de anxietate, accese de amețelă, deprimare și incapacitate de lucru. Adeseori la cel mai neînsemnat prilej, mai ales când aude muzică, pacientul începe să plângă. Afară de acestea un fiut în urechi și o sensibilitate prea mare a mirosului față cu tutunul și față cu alte mirosuri altă dată plăcute, cum e apa de Colonia; grătă mai ales față cu zama de pipă după ce cineva n'a fumat ore întregi: este un avertisment înainte de otrăvirea cu nicotin. În sfârșit mai amintim și tulburarea vederii. Se întâmplă câte odată că fumătorul în loc de culoarea roșie vede culori roșii-gălbui și altele asemenea.

Mai important este, că adeseori slăbește cu totul vederea și îi se împăienjinesc ochii fumătorului, așa că obiectele la care se uită par că ar fi învăluite în ceață. Tot odată are ametele, dureri de cap, nu poate dormi, orî dorme prea mult și poate chiar să și orbească, dacă nu se lasă la timp de fumat. Aceste urmări ale abuzului fumatului devin și mai grave decât fumătorul este și alcoolist și decât face puțină mișcare așa că nicotina, care a intrat în sânge, nu poate să iasă curând.

În urma fumatului prea mult, se mai arată dureri acute uneori în spina, la coște, în piept, în pânze și în stomac, cari, lăsându-se omul de fumat, dispar, er începând din nou fumatul erăși se ivesc. Tot așa se mai arată o slăbiciune a mușchilor, în urma căreia omul obosese în curând, îi tremură mâinile și picioarele, simte încordare la căță și tot-odată îi se slăbește puterea bărbătescă, tot simptome de acelea, cari după ce se lasă omul de fumat încetază.

O pipă de tutun îți ține de fôme și de sete, auzim adeseori și nu se poate tăgădui, că fômea și setea uneori se pot potoli desigur prin faptul, că agitându-se saliva, ține gura și gâtulj umede și această salivă înghițindu-se, dă de lucru și stomacului întocmai cum s'a observat, că uneori o fôme mare poate să fie potolită și cu un pahar de apă. Poate însă că acesta se face prin amortirea nervilor respectivi.

Cei-ce fumază foarte mult, prin iritarea continuă a mucoaselor au vecin inflamta și înroșit gâtulj și trebuie să scuie și să horecăiască, mereu er urechea încă suferă prin acesta, fiindu-i slăbit auzul.

(Va urma.)

Din Năsăud.

Dare de semă și mulțămă publică.

Corpul învățătoresc al școlii fundat. elem. pop. de băeți și fetețe din Năsăud,

— după cum în fie-care an, astfel și de astă-dată a aranjat în 4 Februarie a. c. în sala de gimnastică de la gimnasiul sup. fundat. din loc: *petrecere cu joc pentru copii*, în scopul ajutorării copiilor săraci de la această școlă cu cărți, reușite de scris, material pentru lucrul de mână etc.

Publicul românesc și inteligența din Năsăud, sciind să aprecieze scopul nobil al acestor petreceri, ce se aranjază din an în an din partea subscrisului corp învățătoresc, ca comitet aranjator, sciind să aprecieze cu deosebire rolul ce l'a avut și-l are această școlă în dezvoltarea culturală a poporului românesc din acest ținut, — nu întrelasă nici o ocaziune pentru aș arăta simpatia și dragostea, contribuind fiecare cu obolul său pentru ameliorarea soșii copiilor săraci ai acestei școlii românești.

Astfel ca urmare, rezultatul și al acestei petreceri, atât din punctul de vedere moral, cât și material, este peste așteptare îmbucurător.

Mulțămă noastră cea mai ferbinte se aduce pe această cale Inocentului Patronat al fondurilor noastre centrali școlastice districtuale, precum și mult Onor. Direcțiunii gimnaziale, cari au binevoit a pune și de astă-dată la dispoziția noastră spațioasă sală de gimnastică de la gimnasiu, providându-o cu toate cele necesare, în scopul nobil indicat mai sus.

Dér subsemnatul corp didactic își ține de a sa cea mai plăcută datorită a aduce la acest loc viile și cordialele sale mulțămiri mult stimatei d-ne Angela Gr. Pletos, care cu cunoscuta-i amabilitate și bunăvoință a sciut a se însufleți și de astă-dată — poate ca nimeni altul — pentru reușita petrecerii noastre din ast an, oferind în scopul ajutorării copiilor săraci ai școlii noastre o prea frumoasă și artistic pictată casetă, care în sera petrecerii s'a sortat, aducând un venit curat de aproape 20 cor.

Tot cu acesta ocaziune, în sera petrecerii s'a sortat un admirabil tablet, lucrat de către elevemisiere ale școlii noastre de fetețe, sub conducerea învățătoarei Cornelia L. Pop. La sortarea acestui frumos obiect, care a adus un venit curat de aproape 40 cor. și-au dat prețiosul lor concurs — d-șorele: Otilia Filipan, Leția și Iuliana Mureșan, cărora corpul învățătoresc le aduce asemenea cele mai cordiale mulțămiri.

Venitul total al petrecerii noastre a fost de 269 cor. 60 fil. Spesele de 93 cor. 12 fil. Venitul curat de 176 cor. 48 fil. adică: una sută șeptedeci și șese corone 48 fil. Cu ocaziunea acestei petreceri conform conspectului de casă au fost următoarele contribuiri peste taxă: P. T. D. Virgil Sotropa 4 cor., Nicolau Anthon 2 cor., Petru Lupu 1 cor. 60 fil. Nicolau Ienciu 60 fil., Gregoriu Pletos 2 cor. 20 fil., Ioan Danielo 3 cor. 60 fil., Herzum Karol 1 cor., Gregoriu Rus 40 fil., Dumitru Tomuța 60 fil., Alexandru Haliță 80 fil. Ana Socaciu 6 cor., Onoriu Pradan 40 fil. Simion Catarig 1 cor., Dr. Demetriu Hodor 1 cor., Dr. Emil Filipan 8 cor., Iosif Ulrich 4 cor., Ioan Rus 1 cor., Ioan Gheție 4 cor., Gregoriu Micula 1 cor. 80 fil., Petru Tofan 2 cor., Ioan Tomuța 60 fil., Iosefina Alessi 60 fil., Emil Domide 1 cor., Vasile Gheție 1 cor., Artemiu Mureșian 1 cor., Gavrilă Seridon 2 cor., Dr. Ales. Pteancu 50 fil., Dr. Alexa David 5 cor., Emil Marcușiu 20 fil., Ioan Timoc 1 cor., Ignățiu Seni 60 fil., și Ioan Doroghi 2 cor.

Fără a participa la petrecere au binevoit a contribui în favorul acestei petreceri următorii:

P. T. D. Maria Branciu 2 cor., Bedő Dénes 2 cor., Iosif Mihalășiu 2 cor., Dr. Paul Tanco 2 cor., George Vértic 2 cor., Ida Goldschmidt 2 cor., Iohan Tirătsék 2 cor., Matilda Pop 1 cor., Emil Fetti 2 cor., Lazar Avram 4 cor., Leon Piciu 2 cor., Dr. Const. Moșil 3 cor., Dr. George Linul 4 cor., Ioan Mărginean 1 cor., Anton Precup 2 cor., Nicolau Anton 1 cor., Iacob Nuszbacher 1 cor., Libermann Herman 50 b., Friedrich Müller sen. 2 cor., Fridrich Müller jun. 1 cor., Hersch Brecher 1 cor., Barbara Larionessi 4 cor., Ioan Nescuțiu 2 cor., George Sermeșan 1 cor., Ioan St. Pavelea 1 cor.

De încheiere corpul didactic, mulțumind din nou marimimșilor contribuitoari, Onoratului public pentru această prețioasă dovadă de atențiune și interesare de școlă noastră — speră cu încredere și pe viitor la bine-voitorul sprijin și concurs al marului public românesc.

Năsăud, la 20 Februarie 1905.

Corpul didactic

al școlii fundat. elem. pop. de băeți și fetețe, ca comitet aranjator.

Producțiuni și petreceri.

Producțiunea meseriașilor români din Turda.

Onorată Redacțiune!

Producțiunea teatrală împreună cu joc, anunțată din partea meseriașilor români din Turda, s'a ținut la 18 Februarie.

S'a predat „Sămbăta morților” dramă în 5 acte, cu atăta dexteritate și cu variațiuni de scene așa de atrăgătoare, încât toți am rămas încantați de debutul diletanților meseriași, la cari din an în an se observă frumoșe progrese în producțiunile dramatice.

Stefan Felezău, Ioan Chiș, Ioan Pelea, d-șorele Anisia Aspriș și Margareta Măndruț, ne-au mai cauzat momente plăcute și de distrație și în anul trecut în piesa „Vlăduțul mamei” și „Idil la țără”, dér modul cum s'au achitat rolurile cu ocaziunea acesta când se păreau că voiesc a-se măsura cu teatraliștii de profesiune, ne-a pus în uimire.

Ana German și Filon Rațiu, cari acum au pășit prima oră pe scenă, s'au dovedit buni diletanți, cari și pe viitor vor fi în timpinați cu plăcere din partea publicului.

D-șora Sabina Dandea în rolul Ilenei din momentul prim a deșteptat simpatie generală cu costumele țărănești din munții apuseni, și s'a achitat perfect de rolul unde vin atâtea variațiuni de sentimente de iubire, de fică ascultătoare, apoi liniștea cu care a interpretat conștiința morții unei creștine adevărate, decedarea pe bînă, au produs impresie de adencă emoțiune în auditor.

După teatru a urmat dans. Aparițiunea căluserilor în mândre costume naționale, a stîrnit aplauze frenetice.

Pausa încă a avut momente de distrație și s'a observat din vorbiri și cântări undulând sentimentul doios al însuflețirii naționale în inimă învăpăiate.

Diletanții și căluserii au fost ospătați de dompii Dr. Iuliu Popescu și Dr. Eugen Patăceanu.

Toți cei prezenți ne-am depărtat cu impresia, că meseriașii din Turda, cari abia de 5 ani dau probă de esistență, prin frumoșele prestațiuni de acum și-au pe cetluit dreptul de esistență ca element constitutiv în viața socială românească. Continue numai meseriașii cu perseveranță pe calea apucată, și isbânda le va fi asigurată. Scopul ce-l au în vedere meseriașii e nobil și atrăgător: ajutorarea ucenicilor români de la meserii. Er de aceștia avem în fie-care an în Turda 30—40 inși.

În scopul acesta s'au constituit meseriașii stabiliți aici în frunte cu Ioan Lupu, Iosif Urcan, Silviu Bologa, Alexandru Cadar și cu sprijinul inteligenții și-au creat un fond din care au fost providuți cu vestimente, ca dar de Crăciun, aproape toți ucenicii.

În anul acesta s'au împărțit vestimente la 31 ucenici în valoare de 150 cor., pe lângă colinde, declamări frumoșe și cuvântări instructive.

Corresp.

Petrecerea din Preșmer.

Duminecă în 30 Ian. a avut loc în comuna frunțase din Preșmer o frumoasă și reușită petrecere împreună cu cântece, teatru și dans, aranjată de bravul corp învățătoresc. Acesta într'un interval de timp, relativ foarte scurt, a alergat, a ostenit în toate părțile instruind pe coriști și pe tinerii țărani diletanți și, mulțămă activității lor, petrecerea a avut în genere o reușită atât morală, cât și materială din cele mai mulțumitoare.

La ridicarea cortinei înaintea publicului apar flăcăi și fete din sat, cari sub conducerea învățătorului George Șurariu au executat frumos două cântări populare pentru cor mixt și anume „Hai leliță” și „La o rindunică”.

Pe scenă urcă acum un cunoscut mănuitar al arcușului, d-l Ștefan Voicu, absolvent al conservatorului de muzică din Bucuresci, și execută admirabil o frumoasă „Serenadă”, compoziție proprie. Fă aplaudat furtunos și silit să mai cânte ceva. Și anume

cântă o minunată „Doină a ciobanului”, care smulge frenetice aplauze, atât de la publicul român, cât și de la inteligența sășească prezentă din loc, care a rămas frapată de frumsețile dulciei noastre „doină” românești.

Corul bine instruat al plugarilor din loc erăși delectează publicul cu 2 cântări: „Uite mamă” și „Bobocel și inele”, pe cari le-au executat încă mai precis și mai frumos ca pe celelalte.

Urmază piesa teatrală „Oărani” de Constantin Negruzi, predată, pe lângă inv. G. Șurariu (Lionescu), esolusiv de tineri țărani și țărance și anume Victoria Bălășcută (Voichița) Elena Stelea (Domnica), Nec. Roșca (Terinte) și Irod. Secolean (Miron). Laudă lor și corpului învățătoresc din Preșmer, cari n'au cruțat nici o ostenelă de a-i instrua, și rezultatul s'a vădut: tinerii noștri aveau nu șfiala unor debutanți, nici jocul nedibaci al începătorilor, ci dibăcia și dexteritatea unora, cari des au urcat scena.

A 2-a piesă teatrală a fost comedia „Vlăduțul mamei” de I. Lupescu. Reușita acestei piese a întrecut așteptările și publicul a fost atât de înveselit de frumoșă și artistică interpretare a piesei, încât a chemat pe diletanți de mai multe ori la rampă. Rolurile au fost distribuite precum urmază: Smărăndița, d-șora Leni Rusu; Sevasta d-șora Livia Rusu; Moș Iftimie d-l Romul Frateș, inv.; Costică G. Șurariu inv.; Vlăduțu mamei Ionel Ludu, student.

După producțiune a urmat dans. O semă de flăcăi au jucat sub abila conducere a studentului Ionel Ludu jocurile noastre naționale „Călușerul” și „Bătuta”. Au fost viu aplaudați mai ales din partea străinilor. Dansul a ținut până la revărsatul zorilor, când rând pe rând publicul s'a depărtat mulțumit în toate privințele.

Notez aci faptul îmbucurător, că în tot decursul petrecerii a domnit cea mai sinceră armonie între inteligență și popor. Petrecerea a fost animată, dér liniștită. Au fost prezenți o societate numeroasă de preoți, învățători și studenți, dintre cari cei mai tineri și-au petrecut cu cântări și declamațiuni în tot decursul pauzelor.

Laudă merită bravi învățători (G. Ludu, Ir. Frateș și G. Șurar) pentru buna înțelegere și pace, ce sci se o susțină în mod demn între poporen și pentru aranjarea acestei petreceri; laudă se cuvine coriștilor, laudă diletanților, er Preșmerenilor le dorim să aibă cât mai des petreceri tot așa reușite, ca cea de acum.

Un participant.

*

Tinerimea română din Dêrstele-Brașovului va aranja o producțiune declamatorică-teatrală împreună cu dans Duminecă în 20 Februarie (5 Martie) 1905 în sala Berăriei „Czell” din Dêrste. Prețul intrării: de persoană locul I 80 bani, locul II 60 bani, locul III 40 bani. Ofertele maritimose se primesc cu mulțămă și se vor publica. Venitul curat este destinat pentru adaptarea școlii din loc.

Programul: 1. Ovireul (poesie) de T. Speranță, declamată de I. Fugaci. 2. Teatru: „Otrava femeiască”, de Antoniu Popp. 3. Cei doi lucrători (poesie) de A. Pau, decl. de A. Neguș. 4. Teatru: „Zăpăciții”, comedie într'un act localizată de T. Alexi. 5. Tiganul și ursica (poesie) de T. Speranță, decl. de I. Fugaci. 6. Teatru: „Otrava hărciogilor”. După producțiune urmază dans.

— În Satulung se va da o producțiune declamatorică-musicală Sămbătă în 19 Februarie 1905 în școlă română gr. or. din Satulung biserica Ss. Archanghelii, cu concursul tinerimei studioșe din loc și a elevelor școlii de repetiție. Venitul curat este destinat pentru înființarea unui fond la această biserică. Prețul de intrare: 1 cor., pentru copii 50 bani. Oferte maritimose se primesc cu mulțămă și se vor publica.

Program: 1. „Nôptea”, cor executat de eleve. 2. „Copila Basarabiei”, decl. esec. de eleve M. Constantin. 3. „Fata le-neșe”, (teatru) esec. de elevele M. Bratoșim, M. Eremie, M. Poloșanu. 4. „Fulger”, (declamare) esec. de studentul D. Cazacu. 5. „Sărbătorile băbești”, (teatru) esec. de elevele M. Dragoș, M. Belu, Mar. Stupariu. 6. „Steluța”, solo cu acompaniament de violoncel. de d-șora S. Dogar. 7. „Mătușă surdă și nepoța”, dialog esec. de ele-

vele Ef. G. Median și V. R. Verzea. 8. „Tot Ți-am Țis Mândro“, cor esec. de eleve. 9. „Părintele Pafnutie“, (improvisație în 2 tablouri), esec. de studentul I. Borcea. 10. „Mugur mugurel“, solo esec. de d-șora M. Moldovan. 11. „Portul românesc“, (teatru executat de elevele școlii civile M. G. Popa, M. Cârtocea, V. Pascu, St. Stoian. După producțiune urmază dans.

— **Corul tinerimei române din Rotbav** va aranja o producțiune teatrală-musicală împreună cu dans, sub conducerea inv. G. Fulea, Sâmbătă în 19 Februarie (4 Martie) 1905 în sala „Hotelului mare“ din loc. Prețul intrării: loc. I. 80 b., loc. II. 60 b. Venitul curat este destinat pentru corul tinerimei. Ofertele marinimose se primesc cu mulțămîntă publică.

Program: 1. „Țiua a apus“, executată de cor. 2. „Uite mamă colo'n sat“, executată de cor. 3. „Un vis frumos“, solo de sopran. 4. „Latina gîntă“, executată de cor. 5. Piesa teatrală: „Tot găina cântă“, comedie într'un act de T. Alexi. 6. Hora „Două inimi“, executată de cor. 7. „Hora fetelor de la asil“, executată de cor. După producțiune urmază dans.

— **Tinerimea rom. din Hălchiu** invită la reprezentațiunea musicală-teatrală și petrecerea cu dans, ce o va aranja Duminecă în 20 Februarie st. v. (5 Martie) 1905, în sala cea mare a școlii române din loc. Inceputul la 7^{1/2} ore sêra. Prețul de intrare: de persoane 1 cor., de familie din 3 persoane 2 corône. Venitul curat este destinat pentru scop filantropic.

Program: 1. „Fôie verde fôie Țtôrșă“, cor mixt de Tim. Popovici. II. Declamațiune. III. „Bagă Dôme luna'n nor“, cor mixt de Tim. Popovici. IV. Declamațiune. V. Teatru: „Cinel-Cinel“, comedie într'un act de V. Alexandri.

Păstrarea ouălor iarna.

La noi, ca și în alte părți, ouăle în timpul iernei sunt foarte scumpe. Causa acestei urcări a prețului ouălor, care este unul din elementele principale ale hranei noastre, este că de la Octombrie și până la Februarie, este vremea în care găinile nu prea ouă.

Pentru a avé ouă în această vreme mijlocul cel mai întrebuintat, este păstrarea ouălor. Sunt o mulțime de feluri de păstrare, însă cele mai întrebuintate sunt următoarele: 1) Se păstrează ouăle în lapte de var, în care cas oăa oului se acopere cu un strat de var, care astupă porii (găurelele) coăei și feresce contactul cu aerul; 2) Se învălesc ouăle în hârtie subțire de mătase și apoi se pun într'un sac de rețea, care se atâră într'o cămară sêu odaie uscată; 3) În Rusia ouăle se păstrează în nisce cutii mici, după ce s'a uns mai întâi cu fie-care ou cu un strat de vaselină.

Prin aceste mijloce, precum și prin altele, se pot păstra ouăle în stare bună cel puțin 2 luni, însă ouăle păstrate n'au nici odată gustul ouălor ouate de curând. Ele pot fi întrebuintate foarte bine în bucatărie, dăr pentru ouă fierte, pentru o mănecare de ochiuri sêu jumări ne trebuie ouă adevărat prospete.

Cel mai bun mijloc este deci a potrive lucrurile astfel, ca să avem găini ouătoare în acest timp, pe care să le Ținem în cotețe bune și să le hrănim cum se cuvine. În străinătate se găsesc și nisce prafuri pentru forțarea găinilor ca să ouă.

Cel mai bun mijloc pentru a avé ouă iarna este, să avem puicî timpurii. Belgienii au o dicătoare veche, care spune: „Pui la Paști, jumări la Crăciun“. Prin urmare trebuie să îngrijim cât se pôte de bine puicî scosi în Februarie sêu Martie, caci la acestea după 8 luni, ovarul este destul de desvoltat, ca să începă a oua.

Două lucruri sunt de însemnătate pentru această în timpul ernii. În primul rând este locuința, care împiedecă de multe ori găinile să ouă. Locuința să fie caldă. Un coteț în care găinile să fie ferite de frig și de umezală: cotețul să fie ferit de vânturi. În coteț pe pământ se va așterne un strat de foi uscate sêu de paie de grâu sêu de ovės. Un metru pătrat de coteț este destul pentru 2 găini. Peste foi sêu paie se pôte pune un strat cu gunoiu de cal, bine uscat, care Ține caldura cotețului.

Mijlocul arătat mai sus este cel mai economic, sunt însă cultivatori, cari potrivește ast-fel, ca cotețul să fie făcut lângă un grajd, sêu să trecă prin coteț o țevă de la un cuptor.

Celălalt lucru principal e hrana. Ea trebuie să fie variată și să se apropie pe cât e posibil de hrana, pe care o găsește găina vara, ciugulind prin curte. Prin urmare putem da și este recomandabil chiar să se dea găinilor resturile de pâne, de salată, resturile de carne etc. Pe lângă semințele ce le dăm de obicei ca hrană, este bine să mai dăm găinilor și puține semințe de in sêu de alte plante.

În fine pentru a ajuta facerea carbonatului de calce trebuincios la formarea coăei, este bine a a arunca găinilor în coteț din când în când resturi de var de la zidărie veche.

Ouatul de iarnă pôte aduce folose bune agricultorului și de aceea credem că ar fi bine a-se da mai multă băgare de sêmă acestei cestiuni de cum i-se dă astăzi.

(„Alb.“)

B. H. A.

Paza Țarului.

Acum în urma atentatului asupra marelui duce Sergiu, se va ceti cu interes cum este păzit Țarul. Un corespondent engles scrie în această privință următoarele:

Dacă viața unui om ar puté fi asigurată prin paza omenescă, nimeni n'ar privi așa pericolul în față ca Țarul Nicolae, care e încunjurat cu o rețea de mijloce de apărare. Pentru supravegherea palatelor sale stau regimente întregi. Un cerc interior de trupe alese, încunjură apartamentele locuite de dînsul, prin curți, prin coridore și pe la ușile odăilor stau și noapte sentinele gata a trage la fie-care moment.

O apărare deosebită efectivă o formează o armată de agenți secreți, a cărei organizație e cea mai bună din lume. Singura ei ocupație constă într'aceea, ca să spioneze comploturile contra vieții Țarului și să le împedecă. Activitatea ei se întinde peste totă lumea, ea are agenți la Londra, Paris, Berlin, New-York, Chicago, Buenos-Aires, chiar la Paterson și la New-Yersey. Poliția secretă ocupă sute de spioni în totă Rusia, bărbați și femei de toate vârștele și situațiunile, dela copii până la maturători de stradă. Fie-care proprietar de casă din Rusia face parte până la un punct din acest serviciu. El trebuie, sub amenințare de pedepsă grea, să anunțe sosirea sêu plecarea oricărui mosafir sêu chirias. Serisori și telegrame se cercetă pentru a căpeta dovești de comploturi.

Dacă Țarul călătorește cu drumul de fer, atunci ori-ce comunicație e întreruptă și fie-care linie e esaminată foarte de aproape. La plimbări e încunjurat de o escortă de cazaci. Când Țarul merge fără escortă și în aparență ne apărât, el e supraveghiat. Trăsura, care duce pe Țar, merge foarte repede. Teatrul îl vizitează numai atunci, când poliția a stabilit, că n'a uitat nici un bănuir; călătorește numai atunci, când fie-care metru al drumului e atât de sigur, pe cât e omenesc cu putință.

Nicolae II nu s'a servit încă de mijlocul de care s'a servit tatăl sêu. Acest mijloc constă dintr'o figură de cêră a lui Alexandru III, care îi semăna perfect. Ea era provădută cu un mecanism, care o făcea să se miște dintr'o parte în alta, inclină capul și salută în mod cu totul natural. Acestă figură de cêră lua adesea locul Țarului în plimbările lui Țilnice, ea a primit un glonte în piept dela Solovief. Deși rănit, Țarul mecanic zîmbi și salută cu indiferență. Atunci „Agenția Reuter“ a anunțat: „Țarul a învins pe deplin spaima; el salută zîmbind mulțimea din ambele părți și a continuat liniștit drumul“. S'a admis firesc, că asasinul a greșit și când sosl știrea despre minunata scăpare a Țarului, mulțimea alergă la palatul de iarnă chiemă atât de mult, până când împăratul apără pe balcon și mulțumî, înclinându-se

mulțimei. Astfel a datorat Alexandru III cel puțin odată viața sa figurei sale de cêră.

Cyru și Astyage.

Intr'o di Cyru asista cu mama sa la prîndul bunicului sêu Astyage. Auind că se făcea elogiul paharnicului Sacas, Cyru întrebă de odată pentru-ce aveau atăta considerație pentru acest funcționar. Astyage răspunse:

— Nu vești ore cu ce bună grație el servește de beut?

— Ei bine, dișe Cyru, ia porunciți lui Sacas ca să-mi dea paharul; servindu-vă tot așa de bine ca și dînsul, o să merit dragostea voastră.

Astyage consimțind la acêsta, Cyru luând paharul, clăti cu dibăcie, apoi luând un aer serios îl prezentă regelui cu o grație vrednică de admirat. Astyage și flica sa riseră mult de acest fapt și însuși Cyru ridînd cu hohot, se aruncă de gâtul bunicului sêu, dicînd:

— Sacas, iacă-te ruinat, o să-Ți iau funcția, fiind-că eu o voi îndeplini mai bine ca tine, și n'o să béu vinul cum faci tu.

În adevăr, paharnicii regelui, înainte de a-le prezenta paharul, varsă în mîna stîngă puțin din licôrea ce o conține și o beau, pentru-că decă ar fi amestecată otravă, ei să fie cele dintâi victime ale ei.

Atunci Astyage dișe:

— Dar pentru-ce ore, fiule, n'ai încercat vinul?

Cyru răspunse:

— Pentru-că în adevăr m'am temut să nu fie otravă înăuntru, fiind-că la prînzul ce l'ați făcut de Țiua născerii voștre, am vădut foarte bine că Sacas vă otrăvise pe toți.

— Și cum ai vădut-o acêsta? dișe Astyage.

Cyru răspunse:

— Pentru-că erați cu toții turburați la corp și la minte. Îmi aduc aminte, că făceați nisce lucruri pe cari nu le-ați erta unor copii ca mine. Vorbiati toți odată, nu vă înțelegeati, cântati ca nisce zăpăciți și preîndeati ca faceți o musică escelentă, fie-care din voi își lăuda puterea și îndemnarea și cu toate astea când a trebuit să se scole pentru a dansa, departe de a putea să faceți un pas în cadență, nu puteati nici măcar să vă Țineți tare pe picioare, în sfîrșit nici unul din voi nu tăcea, pentru-ca să asculte pe tovarșul sêu. D-ta uitaseși, că erai rege, ér ei uitaseră că erau supuși d-tale.

— Ei, ce fel fiul meu, reluă Astyage; ore tatăl Țeu nu se îmbată nici odată?

— Nici odată! dișe Cyru. Odată ce a bêt, nu-i mai e setel!

De ce fuge ogarul după epure.

— Snová. —

Ci-că 'n vremea de demult, când erau ogarii grași ca porcii și când umblau jivinele înțolite ca ômenii, ursul a fost pus laba pe puicî epurei și s'ar fi ospătat cu carnea lor. Bietul epure hotărî să-și isbîndescă asupra ursului, dăr singur neîncumetându-se, se duse la ogar de-i ceru mîna de ajutor.

Ogarul a prins bucuros, din pricină, că avea și el o socotelă de răfuit cu ursul pentru că-i schilodise o rubedenie; și pîndind până plecă într'o di ursul după demănecare, se duse la vizuina lui să-i omóre puicî.

Era un ger de Țișăia epurele și d'ăia ogarul, ca să nu-i înghețe picioarele, își luase o păreche de opinci, pe care i-le adusese un prietin al lui din țera turcescă; dăr când ajunse la gaura vizuinei, se descultă de opinci, ca să-i fie mai ușor la fugă, de cum-va s'o întempla să vie ursul acasă, și intră; ér pe epure îl lăsă afară ca să păzescă, ca să-i dea scire de s'o întôrce ursul și ca să-i păzescă opincile.

Pân' să omóre el puicî ursului, trecu vreme la mijloc și de geruit geruia al dracului; tremura epurele vargă, ér labele i înghețase de tot. Ce se gândi el? „Măi, ia să-mi vâr eu picioarele în opincile ogarului, să vedem cum o fi“.

Dacă se gândi își și împlini gândul, și când băgă picioarele înăuntru și vădă că se încălzi de i era mai dragă lumea, se hotărî să fugă cu opincile ogarului... Și fugi.

Mai trecu ce mai trecu, după-ce fugi epurele, și écă și ogarul isprăvind, ieși din vizuina ursului. Se uită el 'ncoă, se uită 'ncolo, iepurile nicăiri; opincile așș-derea.

— Eată hoțu de epure, vere, îmi șterse opincile!

Și plecă supêrat prin pădure să se ducă acasă. La o cotitură, écă iepurile, se desculțase de opinci și se uită la ele, minunându-se.

— Ei, acilea fuseși, epure?

Epurile nici n'apucă să-l vadă bine, ș'o și tul.

— Stai măi zănatice, îi strigă ogarul, ce fugi așa? stai să-Ți spuic ce am făcut cu puicî ursului...

— De unde, că fugea epurele de-i sfârșiau picioarele.

Și ci-că d'atunci ogarul alergă mereu după epure unde-l vede, ca să-i cêră opincile îndêrēt, că le avea dela un prietin.

„ALBINA“ institut de credit și de economii

Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna Iul Ian. 1905

Intrate:

Numărare cu 1 Febr. 1905. Cor.	22,955-04
Depunerî spre fructificare	90,357-12
Cambii rescumpărate	296,032-60
Conturi curente	29,857-39
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	21,441-50
Imprumuturi pe produse	500-—
Monetă	8,595-63
Comisiuni, cupône și efecte	7,193-85
Banci	219,923-04
Interese și provisiuni	22,194-51
Diverse	67,432-27
Cor.	786,482-95

Eșite:

Depunerî spre fructificare. Cor.	162,498-22
Cambii escomptate	365,551-09
Conto curent	2,972-83
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	39,889-—
Imprumuturi pe produse	—
Monetă	6,274-75
Comisiuni, cupône și efecte	6,928-70
Interese și provisiuni	1,124-85
Spese și salare	4,203-22
Banci	72,302-59
Diverse	107,101-56
Numărare cu 28 Febr. 1905	17,636-14
Cor.	786,482-95

Dr. N. Vecerdeș, Corneli Aisăr Săvuleanu, dirigent, casar.

Iosif Oncioiu, contabil.

Vindecarea deplină a bôlelor secrete.

Să nu pregete nimeni într'o cestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru ca cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspîndirea și starea bôlei, ori cât de adânc ar fi bôla înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea rului, ceea-ce fie-care o pôte face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cine-va nu pôte veni în persoană, atunci să-și descrie bôla cu deămnuntul și după ce va fi esaminată, va primi deslășirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă Ținerea în cel mai mare secret. În scrisore pune marcă de răspuns. După încheierea curei, sorisorile se ard sêu la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de leacuitor și curățitor e institutul special al d-rului Palôcz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bună voință și conștientitate capătă ori cine (bărbat sêu femeie) deslășiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de bôla și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor Țilnice Dr. Palôcz vindecă de ani de Țile cu siguranță, repede și din fundament cu metodel sêu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, bôlele de besică, de țeve, de testicule, de șira spinărei, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, bôla albă, bôle de sânge, de piele și toate bôlele ce se Țin de organele seculare femeesol. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palôcz de la 10 ore în. a. până la 6 ore sêra (Duminecă până la 12 ore la amiazi).

Adresa Dr. Palôcz, medic de spital, Budapesta VII, Kerepesi-út 10.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Martie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	118.80
Renta de corone ung. 4%	98.10
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	89.45
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	98.15
Bonuri rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. ca premii	217.75
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	171. —
Renta de hartie austr.	100.30
Renta de argint austr.	100.25
Renta de aur austr.	119.90
Renta de corone austr. 4%	100.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	92.25
Losuri din 1860.	157.25
Actii de-ale Banței austro-ungară	16.39
Actii de-ale Banței ung. de credit	789.50
Actii de-ale Banței austr. de credit	67.75
Napoleonndorfi	19.08
Mărci imperiale germane.	117.10
London vista.	239.97
Paris vista.	95.25
Note italiene	95.30

Nr. 142—1905.

not.

Publicațiune.

Comuna politică Szerata (comitatul Fogaras) în 19 Martie st. n. a. c. va da în licitațiune publică minuen-dă edificarea crâjmei comunale, ale cărei spese de edificare sunt preli-minate cu 5048 corone 80 filleri. Licitatiunea se va face și verbal și cu oferte închise. Materialul de pă-tră, cărămida, țigla, varul și năsipul îl dă comuna în natură precum și 420 zile de lucru. Ca vadiu are a se depune 10% din suma prelimina-tă. Condițiunile de licitare, planul de edificare și preliminarul de spe-se se pot vedea la oficiul notarial din Scoreiv, în fie-care Marți în can-celaria comunei Szerata și la oficiul prim pretorial din Arpașul inferior în orele oficiose.

Szerata, în 31 Ianuarie 1905.

Alecsandru Comșia m. p.

not. cercual

George Pralca m. p.

2—2.1657

primariu

Spre atențiune!

Aduc la cunoștința On. public, cumcă și **Dumineca** vând arti-cole care sunt permise, că: **Jurnale**, articole de regie, **Prăjituri** și altele, **printr'o fereștrută la ușă.**

Cu stimă

Carol Glász,

Bulevardul Rudolf nr. 6

lângă Villa Kertsch.

1—2.1667.

Antreprisa de pompe funebre

E. TUTSEK

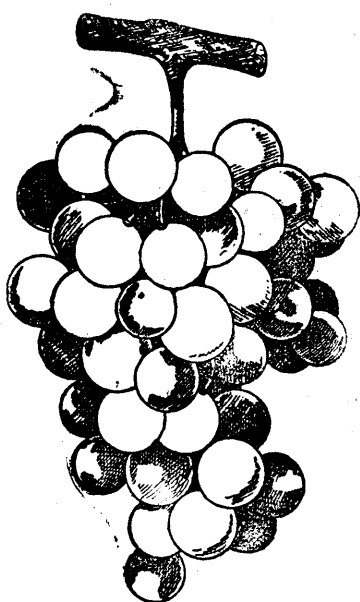
se află de prezent

in Strada Porții nr. 3.

vis-avis de Băcănă Stéua Roșie.

5—20

„Plantatie de Millenium” Nagyösz

Prețuri foarte ieftine!

Prețuri foarte ieftine!

Struguri frumoși, durabili

numai acela poate cultiva, care va cere gratis Catalogul cu prețurile acelei mai mari pepinier de vițe, care s'au fondat cu ajutorul și controla Statului. 9—20. (1540).

Ne mai pomenit de ieftin!!

500 Obiecte numai cu fl. 1.85.

1 Ciasornic elegant, care merge 36 ore cu lanț aurit; 1 ac de cravată cu brillant Simili; 1 inel cu petri imit. pentru bărbați și dame; 1 garnitură frumoasă constând din manjele, gulere și nasturi 3%, aur-double; 6 basmale de in; 1 Călimăr de nickel cu mehanism engl; 1 oglindă cu etui pentru dame; 1 Să-pun parfumat, 1 Notiz fin legat, 20 obiecte importante de corespondențe, 12 condee en-gleze pentru cancelarie și 300 obiecte folosi-tore în casă. Tote la oaltă cu ciasornicul, care singur face bani, costă 1 fl. 85 cr. — Se pot procura cu rambursă sau trimiterea sumei înainte, dela Magasinul de mărfuri

C. GRÜNER Krakau, nr. 84/48.

Cine cumpără 2 Pachete, dau gratis 1 briceag frumos cu 2 tășuri. (1—2)

Ce nu convine se rentore banii.

„AURORA”, societate de împrumut și păstrare în Năsăud.

Nr. 91—1905.

CONVOCARE.

Domnii membrii ai societății de împrumut și păstrare „Aurora”, sunt prin acesta invitați a participa la

a XXXI-a Adunare generală ordinară,

care va avé loc **Duminecă în 26 Martie st. n. 1905, la 10 ore a. m.** în lo-calitatea institutului din Năsăud.

Pentru cazul când această adunare nu s'ar puté ținé din lipsa vo-turilor recerute, prin această se convacă tot-odată a **doua adunare**, care va avé loc în **2 April 1905**, la orele și locul fixat mai sus, în care vor aduce hotărâri valabile membrii prezenți.

Ordinea zilei:

1. Deschiderea adunării generale și constituirea ei.
2. Raportul de gestiune al direcțiunei și raportul comisiunei con-surătoare.
3. Statorirea bilanțului pre anul 1904. distribuirea profitului și da-re absolutiului pentru anul de gestiune expirat.
4. Alegerea a 2 membrii în consiliul administrativ pre timp de 3 ani.
5. Alegerea comisiunei censurătoare pre timp de un an.
6. Propunerii de a consiliului și eventual alte propunerii însinuate în sensul statutului.

Năsăud, la 24 Februarie 1905.

3—3.1664.

Direcțiunea.

Se caută un băiat

din o casă bună ca învățcel la „Consum” Soc. com. pe acțiuni în Blaj. 2—3.1665.

Unde se mănâncă bine

și se béu **VINURI** curate de Mediaș **BERE de Pilsen** „Urquell” próspectă dela cep în fie-care di? La ~ ~ ~

Restaurantul Schwarzburg

în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

Lista de bucate românească.

De o cercetare numerosă se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA,

28—50

conducătorul restaurantului.

500 fl. plătesc celui ce va mai capéta vre-odată **durere de dinți**, orî îi va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani. (Pentru pachetare și expe. franco 96 fl.

Eduard Bartilla-Winkler

VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Să se céră pretutindenea apriat apa d. dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locu-rile, unde nu se pôte căpéta, trimiț 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco

Se capéta în **BRAȘOV** la farmaciile:

V. Roth strada Orfanilor nr. 1, Neustädter pla-ța Franc. Iosif. Jekelius, Stenner Str. Porți 21.

Obert Blumena la Victor Klein farm. Coróna.

Eduard Kugler Brașovul vechiu.

SVORUL de APĂ AMARĂ FRANCISC IOSIF se distinge

după declarațiunile autorităților medicale:

„Resultat în tota'auna sigur și mulțumitor“.

Prof. Dr. Erhardt, Berlin, director al clinicei medic.

„Chiar și în cantități mici are efect și nu este desagreabilă la-beut“.

Prof. Dr. Kussmaul, Heidelberg, director al clinicei medic.

„În cantitate mică, abia 150 gr. are efect sigur.“

Prof. Dr. de Korányi, Budapesta, director al clinicei medicale.

„În general lăudată ca având gust bun“.

Prof. Dr. de Buhl, München, director al inst. patologie.

„Un gust mult mai bun, decât la alte ape“.

Dr. Hofmeyer, Berlin, medic dirigent al spitalului Elisabet.

„Produce efect chiar și în cazul, când intestinul este iritabil, fără dureri și fără greutate“.

Prof. Dr. de Leube, Würzburg, director al clinicei medicale.

„Întrebuințarea este liberă de ori-ce consecințe desagreabile.“

Prof. Dr. Baccelli, Roma, directorul clinicei medic.

„Supără acțiunea stomacului, mai puțin decât alte ape mi-nerale“.

Prof. Dr. Theodori, Bucuresci, medicul regal.

„Chiar la întrebuintare mai îndelungată nu provacă indispoziții“.

Prof. Dr. de Bamberger, Viena, director al clinicei medic.

„Efect unitar, foarte bun, chiar și la întrebuintare mai îndelungată“.

Prof. Dr. Drasche, dirigintele sect. V., a spitalului general.

„Se întrebuintează cu folos până în ultimul timp.“

Prof. Dr. Schauta, Viena, director al clinicei I., pentru bóle de femei.

Certificatul ministrului de război c. și r. (secția sanitară) în Viena.

„Apa amară Francisc Iosif are aprópe fără escepție efect sigur și repede, necausând nici chiar la întrebuintare mai îndelungată indispoziții secundare. Bolnavii o beau bucuros din cauza gustului plăcut.“

APA MINERALĂ „FRANCISC IOSIF“

se pôte căpéta în tóte depozitele cunoscute de ape minerale.

DIRECȚIUNEA în BUDAPESTA.

Spre a-se asigura contra amăgirilor, consumentul sê céră expres

„Apa amară „FRANCISC IOSIF“.

40—0.1301.

BANI! BANI! BANI!

Avem onóre a aduce la cunoștința On. public, că în urma legăturilor avantajoase ce avem cu cele mai puternice bănci din țeră și străinătate, suntem în plăcută pozițiune a esopera cele mai ieftine și mai favorabile împrumuturi hipotecare.

(Pe pământuri orî și unde, pe edificiil însé numai la orașe și orașele). Împrumuturile se dau pe termen de 10—50 ani și anume: pe pământuri cu 4—4 1/2%, ér pe edificiil cu 4 1/2—5 1/2%.

Pentru votarea unui împrumut se recer următoarele documente: 1) es-trasul cărții funduare; 2) copia foil catastrale și 3) cărțioica de dare. Cu documentele deodată este a se trimite suma de 3 cor. pentru manipularea și pentru acoperirea speselor postale.

Cu informațiuni și prospecte servim pe lângă trimiterea unei marcă postală de 20 filleri pentru răspuns.

Tot prin noi sê pot contracta **asigurări de viétă** cu condițiuni ne mai pomenite, primind asiguratul la expirarea termenului de asigurare dividende până cam la 50% a sumei asigurată, ér în cas de mórte nu nu-mai că primește eređil întreaga sumă, ci li-se restituie și tóte ratele solvite până la mórtea asiguratului.

Intrevinim **cumpărarea și vinderea de realități**. — Cine doresce a cumpéra orî a vinde pământuri edificiil, păduri, mine și întreprin-deri industriale sê ne descrie obiectul și tot-odată pentru corespondință și ținerea în evidență taxa de 5 cor., contra cărei sumă facem oferte intere-saților misiunați.

În fine mijlocim cumpărarea de **instrumente și mașine agri-cole**, precum și **motoruri de ori-ce solu**, dela cele mai mari fa-briei și cu prețurile și condițiunile cele mai moderate.

Oferte sunt a se adresa la:

„PECUNIA“,

întreprindere de credit, Sibiu (Nagyszeben)

Strada Poplăcii nr. 27.

(7)